

CELJE
13. FEBR. 1959
LETO X. ST. 6
CENA 15 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

Cez nekaj dni se bosta še šestič srečala dva prijatelja: Tito in Naser. Na našem posnetku je predsednik Naser, ko je pred leti na obisku pri nas obiskal otroško kolonijo v Rovinju.

Ob obisku predsednika TITA

Po uspešno zaključenih obiskih predsednika Tita v deželah jugovzhodne Azije, se predsednik Tito te dni mudi na državniškem obisku v Etiopiji, nakar bo obiskal še Sudan in Združeno arabsko republiko.

Medsebojne simpatije med Jugoslavijo in Etiopijo izvirajo že iz dni skupne borbe proti fašistični ekspanziji in na tej podlagi je po drugi svetovni vojni hitro vzpostavljeno plodno sodelovanje predvsem v okviru OZN, kjer sta obe deželi enotno nastopali v zaščito interesov kolonialnih narodov, za razorožitev v svetu in obrambo miru ter še posebej za pomoč nezadostno razvitim narodom. V zadnjih desetih letih je obiskalo Etiopijo več pomembnih naših delegacij, med njimi naj omenimo jugoslovansko gospodarsko delegacijo, ki je na čelu s Francem Leskoškom julija 1953. leta obiskala to deželo. Največji pomen za razvoj prijateljskih odnosov in sodelovanja pa je bil obisk cesarja Haile Selasijja 1954. leta v Jugoslaviji in obisk predsednika Tita januarja 1956. leta v Etiopiji.

Poseben pomen v jugoslovansko-etipskih odnosih predstavlja pomoč Jugoslavije razvoju mladege etiopskega gospodarstva. V Adis Abebi, glavnem mestu Etiopije, je največja trgovska hiša plod takega sodelovanja. Ta trgovska hiša je last mešanega podjetja »Jugoeiopijska«, ki ima svoje prodajalne in skladišča tudi v drugih mestih te dežele. Eno največjih in najmodernejših žag, ki proizvaja 50 odstotkov rezanega lesa v Etiopiji, je prav tako zgradilo podjetje »Jugodrovo«. Jugoslovanski strokovnjaki delajo v največji etiopski tovarni cementa, več naših pomorskih strokovnjakov pa opravlja pilotna služba v pristaniščih Masau in Asab. Se posebej pa uživa priznanje za uspešno delo ekipa naših zdravnikov v bolnišnici St. Paul v Adis Abebi. Lani pa je naše pomorsko gradbeno podjetje »Pomgrad« iz Splita prevzelo dela za izgradnjo največjega etiopskega pristanišča Asab. Teh nekoliko primerov dovolj zgovorno kaže, da obstaja med obema deželama polno razumevanje in nesebično sodelovanje.

Cepav so naši odnosi s Sudanom novejšega datuma, Jugoslavija v tej deželi ni neznanca. Mi smo bili prvi, ki smo priznali neodvisnost Sudana in vzpostavili diplomatske odnose. Poleg orste medsebojnih obiskov, trgovinskih izmenjav in na podlagi sporazuma iz 1955. leta ter pošiljanja naših strokovnjakov v pomoč Sudanu, je predvsem važno sodelovanje obeh dežel v okviru OZN.

Bliznji obisk predsednika Tita Združeni arabski republik predstavlja prvi obisk po združitvi Egipta in Sirije. Samo dejstvo, da ta obisk pomeni še šesto srečanje predsednika Tita s predsednikom Naserjem, je dokaz najbolj razvitih in najtesnejših vezi, ki so vzdržale najtežje preizkušnje ob priliki agresije na Egipt 1956. leta in ob dogodkih v Libanonu in Iraku 1958. leta.

Med Jugoslavijo in Združeno arabsko republiko so tako visoko razviti medsebojni blagovni odnosi, da zavzemajo prvo mesto med azijsko-afriškimi izmenjavami v naši zunanji trgovini. Sodelovanje je tesno tudi na drugih področjih. Jugoslovanska podjetja so zgradila največje pristanišče na sirijem delu ZAR — Latakijo. Svoječasno je sirijski minister za obrambo rekel, da predstavlja to pristanišče dokaz »prijateljstva in pripravljenosti Jugoslavije, da iskreno pomaga ter primer »velike tehnične sposobnosti in organizacije dela jugoslovanskih podjetij«. Mi sodelujemo z ZAR tudi na področju miroлюбne uporabe nuklearne energije, nudimo strokovno pomoč Egiptu v ribolovu in tako dalje.

Ze samo ta bežen pregled odnosov med Jugoslavijo, Etiopijo, Sudanom in ZAR kaže na velik značaj obiska predsednika Tita tem deželam. Naši medsebojni bilateralni odnosi so dokaj razširjeni in vsi izgledajo, da se bodo še bolj okrepiili. Med Jugoslavijo in temi deželami ni nobenih spornih vprašanj, temveč prav nasprotno obstaja velika sorodnost gledišč na mnoge aktualne mednarodne probleme. Zato lahko na podlagi dosedanjih rezultatov in sodelovanja upravičeno pričakujemo še večje in intenzivnejše sodelovanje, ki je v interesu krepitve politike koeksistence in ohranitve miru v svetu.

Z OBCNEGA ZBORA OBCINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V SENTJURJU PRI CELJU

Ne samo znotraj kolektivov - temveč tudi v javnem življenju

Stoodstotno udeležbo, izčrpno poročilo ter plodno razpravo na občnem zboru Občinskega sindikalnega sveta v Sentjurju pri Celju ne moremo pripisati naključju, temveč predvsem delu, ki so ga v preteklem letu opravile vse tamošnje sindikalne organizacije, nadalje zavestni sindikalni delavci in nedvomno tudi vplivu in ugledu, ki so si ga sindikati pridobili znotraj kolektivov in v javnem življenju sploh.

Iz poročila tajnika občinskega sindikal-

nega sveta tovariša Pospeha povzemamo velik napredek v povečanju proizvodnje, zlasti pa še v kovinski stroki, kjer je samo ALPOS zabeležil 200 odstoten napredek. Zadovoljiv je bil tudi napredek v kmetijski proizvodnji, kar je šlo predvsem na račun izdatnejših investicij ter prizadevnosti ljudi. Značilna je ugotovitev, da so sindikalne organizacije postale aktivnejše pri svojem delu ter da so uspešno posegale v problematiko kolektivov in življenja izven

njih. Edino, kar bi jim lahko očitali, je bilo premajhno zanimanje za gibanje zaposlenih. Resen problem za celotno sentjursko področje predstavlja namreč priliv v industrijo tako imenovanega polproletariata. Spričo takšnega sestava delovnega kolektiva je n. pr. v ALPOSU v času trgatve grozdja kar četrtina kolektiva izostala od dela.

Pri ugotavljanju tekočih nalog, zlasti v (Nadaljevanje na 2. strani)

Določeni so ožji gradbeni okoliši za celjski okraj S SEJE OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA V CELJU

V veliki dvorani Narodnega doma je bila v ponedeljek dopoldne skupna seja obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora v Celju; zatem pa tudi ločeni seji okrajnega zbora in okrajnega zbora proizvajalcev. V osrednji točki skupne seje, ki jo je vodil predsednik Riko Jerman, in ki sta se je med gosti udeležila še podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Franc Leskošek-Luka ter sekretar Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Olga Vrabčič, je bila obrazložitev predloga ožjih gradbenih okolišev za celjski okraj. Pred tem pa je tovariš Stane Sollar v imenu komisije za volitve in imenovanja predlagal razrešitev in nato imenovanje 84 občasnih sodnikov pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Celju, v nadaljevanju pa še nekatere spremembe v sestavi sveta za zdravstvo ter sveta za industrijo in obrt. V naslednji točki dnevnega reda je podpredsednik Miran Cvenk odgovoril na vprašanje, postavljeno na zadnji seji, v zvezi s trošenjem sredstev okrajnega cestnega sklada. Vprašanje se je namreč glasilo v tem smislu, ali je

možno sredstva cestnega sklada uporabiti tudi za investicijska dela. V pojasnilu je tovariš Cvenk povedal, da so skromna sredstva okrajnega cestnega sklada (44 milijonov) namenjena le za vzdrževalna dela na cestah, nadalje za vzdrževanje strojev oziroma cestne mehanizacije sploh in končno za plače ustreznih uslužbencev. Spričo take namenske razdelitve se s sredstvi okrajnega cestnega sklada ne bodo mogla izvajati nikaka investicijska dela. Za taka dela bodo morali pristojni organi najeti posojilo pri okrajnem investicijskem skladu.

Pred zaključkom skupnega zasedanja je najprej predsednik Riko Jerman nakazal glavne smernice zakona o nacionalizaciji gradbenih zemljišč in stavb, nato pa je inž. Vital Mlejnik obrazložil delo strokovne komisije pri obravnavanju in sestavi besedila odloka o ožjih gradbenih okoliših na področju celjskega okraja. Načela, ki so vodila strokovno komisijo pri določevanju ožjih gradbenih rajonov so se v prvi vrsti nanašala na predloge, da naj

bi ožji gradbeni okoliši zajeli le tista zemljišča, ki so potrebna za gradnjo stanovanj in komunalnih naprav za dobo 10 do 15 let, vsekakor pa v skladu s predvidenimi razpoložljivimi sredstvi. Nadalje so člani komisije stremeli, da naj bi z določitvijo čim manjših površin prispevali bistveni delež k izboljšanju organizacije in povenitvi gradbenih ter prav tako komunalnih del. Zato so v glavnem gradbeni okoliši predvideni za intenzivno gradnjo, to je predvsem za gradnjo blokov. Poleg tega so člani komisije izločevali iz gradbenih okolišev tipično kmetijske površine. Kot osnovo vsake gradnje je komisija upoštevala — urbanistični projekt. Z določitvijo gradbenih okolišev pa niso izključile gradnje izven njih; samo, da bo v takih primerih odločil okrajni ljudski odbor. Prav tako obstajajo vse možnosti, da se z dodatnimi akti ponovno razširijo gradbeni okoliši. Medtem, ko je industrija v mestih in večjih naseljih zajeta v ožje gradbene okoliše, pa imajo industrijska podjetja izven njih že tako vse pogoje za razširitev obratov, oziroma za gradnjo stanovanj in podobno.

Po razlagi so si ljudski odborniki ogledali načrte ožjih gradbenih okolišev za vsa občinska področja; zatem pa so na ločenih sejah najprej razpravljali in končno sprejeli odlok o določitvi ožjih gradbenih okolišev v občinah: Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Sentjur pri Celju, Smarje pri Jelšah, Soštanj in Zalec. Po tem odloku se na področju celjske občine vključujejo v ožji gradbeni okoliš mesto Celje, nadalje Dobrna in Store, na področju laške občine oba zdravilišča krajca, to je Laško in Rimske Toplice, na območju Zgornje Savinjske doline: Gornji grad in Mozirje, v konjski občini Konjice in Zreče, v sentjurski občini Sentjur, v občini Smarje pri Jelšah: Rogaska Slatina, Rogatec in Smarje, v Saleški dolini Soštanj, Velenje z dvema rajonoma in Topolšica ter na področju Spodnje Savinjske doline: Polzela, Prebold, Sempeter in Zalec. V zvezi s tem odlokom so odborniki sprejeli še priporočilo, po katerem naj občinski ljudski odbori usmerjajo razpoložljiva sredstva za gradnjo stanovanj predvsem na določene ožje gradbene okoliše. S sprejemom tega odloka je bil pravzaprav storjen zadnji korak v smislu zakona o nacionalizaciji gradbenih zemljišč in hiš. —mb

Z OBCINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V LASKEM

Premajhen poudarek storilnosti

SKRB ZA IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV. — SLABOSTI DELAVSKEGA UPRAVLJANJA V MANJSIH PODJETJIH. — LETNE DOPUSTE NE KORISTUJO VSI ZA ODDIH. — KAKO ZNIZATI STEVILO NESREČ IN OBOLLENJ? — ZA OMILITEV STANOVANJSKE STISKE IN ZBOLJSANJE DRUŽBENE PREHRANE. — PODJETJA BODO PRISPEVALA NAD PETNAJST MILIJONOV SREDSTEV ZA DRUŽBENI STANDARD: IZGRADNJA NOVE PEKARNE, OBNOVITEV VODOVODA TER UREDITEV DELAVSKE RESTAVRACIJE.

Iz poročil in razprave na letni konferenci Občinskega sindikalnega sveta Laško je razvidno, da je bilo delo sindikalnih podružnic, ki jih je v laški občini 17, ponekod zelo uspešno, ponekod pa zelo pomanjkljivo. Močnejše sindikalne podružnice (rudnik, Volna, pivovarna) so dale močan poudarek vzgoji kvalificiranega in polkvalificiranega kadra, dočim so podružnice iz manjših podjetij temu vprašanju posvetile zelo malo pozornosti.

Delavski samoupravljanje se iz leta v leto uspešneje razvija in to zopet predvsem v močnejših podjetjih, medtem ko je v manjših podjetjih ponekod opaziti podcenjevanje vloge družbenega upravljanja, saj so primeri, da sami uslužbenci na odgovornih mestih rešujejo važne probleme mimo teh organov.

Sindikalne podružnice so lani poslale na tečaj v šolo za delavsko samoupravljanje 22 slušateljev, nekaj pa celo v Ljubljano na višji tečaj. Razen tega je občinski sindikalni svet organiziral šestdnevni seminar, katerega je obiskovalo 27 slušateljev.

Slabosti delavskega samoupravljanja v manjših podjetjih imajo za posledico, da je bil ponekod lani način dela, produktivnost in trošenje osnovnih sredstev pomanjkljiv in je bil zaradi tega tudi finančni uspeh dosti manjši kot pa tam, kjer so organi delavskega samoupravljanja aktivno posegali v proizvodne probleme.

Letni dopust je večina članov delovnih kolektivov preživela doma z edino izjemo v tekstilni tovarni »Volna«, ki je že pred leti uredila v Piranu dom oddiha, v katerem je v preteklem letu preživelo letni dopust 122 članov kolektiva. Navzoči delegati so predlagali, naj bi bil ta dom v bodoče bolj racionalno izkoriščen. V kolikor ne bi bilo dovolj potreb pri kolektivu »Volne«,

naj bi prazna mesta dodelili članom ostalih kolektivov s področja laške občine.

Ker so podjetja pred izdelavo novih tarifnih pravilnikov, je bilo na skupščini tudi o tem vprašanju precej govora. Iz razprave je bilo razvidno, da je interes vseh zaposlenih za povečanje osebnega dohodka, le da je bilo hkrati premalo poudarka na osnovni in glavni postavki — povečanju storilnosti, kar je predpogoj za dvig življenjskega standarda.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Za boljše delo - večji zaslužek

(Razmišljanje pred sestavo novih tarifnih pravilnikov)

Priznati je treba, da so sindikalne organizacije pokazale v zadnjem obdobju veliko prizadevnost in dale nešteto koristnih spodbud ne samo pri zbiranju sredstev za reševanje problemov družbenega standarda, temveč v tem sklopu tudi pri uveljavljanju novih načel nagrajevanja v gospodarskih organizacijah. Prav sindikati so tisti, ki so dali spodbudo, da se nagrajevanje uvede po učinku dela in gospodarskem uspehu. Dali so torej spodbudo za bistveno in vsebinsko spremembo tarifnih pravilnikov in ne samo za njihovo popravilo, kot si to nekateri tolažijo. Gre za načelo, da bi bilo nagrajevanje odvisno od uspeha posameznika in skupine (kolektiva), za načelo, v katerem naj bi imeli boljše delo, večji učinek, večji delovni uspeh pri odmerjanju zaslužka prvo in glavno besedo. Novi instrumenti omogočajo posameznikom in kolektivom, da z večjo delovno prizadevnostjo, z boljšim delom tudi sorazmerno več zaslužijo! Uveljavljanje tega načela bo v mnogočem odkrilo slabosti organizacije dela, proizvodnega procesa, notranjih odnosov, pa tudi prekomernega zaposlavanja delovne sile.

V smislu teh načel, ki smo jih nakazali v glavnih obrisih, je tudi komisija za gospodarstvo pri Okrajnem sindikalnem svetu v Celju izdala posebno priporočilo, kako v praksi uveljaviti osnovne principe novega sistema nagrajevanja. Ni naključje, da to priporočilo opozarja, da naj vsako podjetje ustvari lasten sistem nagrajevanja, sistem, ki bo ustrezal pogojem

dela, razvitosti podjetja in podobno. Zato so vsaki »idealni« tarifni pravilniki odveč, odveč so vsaki predpisi in orientacije, ker bi lahko kolektive samo navajali na napačno pot. Sindikati se morajo boriti le za načelo, da naj se v bodoče osebni dohodki zvišujejo sorazmerno s povečano produktivnostjo dela in v sorazmerju z ekonomiko poslovanja gospodarske organizacije. Zato bo treba več skrbi posvetiti urejanju notranjih odnosov v kolektivih, dvigu rentabilnosti proizvodnje, dvigu produktivnosti dela...

*

Za uresničevanje vseh teh in drugih načel, ki so tesno povezani z uveljavljanjem novega sistema nagrajevanja, je Okrajni sindikalni svet v Celju napravil že hvaleno delo. Tako je na njegovo pobudo prišlo do širših konferenc pri občinah, kjer so temeljito razpravljali o nalogah pri sestavi novih tarifnih pravilnikov. Po vsem tem načelnem razpravljanju naj bi se konkretno delo začelo v kolektivih. Čeprav je treba povedati, da so mnogi kje že resno razmišljali o sestavi novih tarifnih pravilnikov, da so govorili o uvedbi pravilnejših meril dela, ocenjevanja itd., pa se je na koncu ali bolje rečeno, na začetku konkretnega dela zataknilo. Marsikje si kolektivi, oziroma ustrezne komisije za sestavo tarifnih pravilnikov niso znali odgovoriti na vprašanje, kako začeti in kje prijeti, da bo delo steklo. Odgo-

(Nadaljevanje na 2. strani)

NE SAMO ZNOTRAJ KOLEKTIVOV PREMAJHEN POUČENJE STORILNOSTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

zvezi z izboljšanjem življenjskega in družbenega standarda, je referent še zlasti opozoril na ureditev družbene prehrane, na gradnjo stanovanj, vodovoda, kanalizacije, na ustanavljanje stanovanjske skupnosti, gospodinjstev servisov in podobno. Odgovorne naloge pa čakajo sindikalne organizacije tudi pri izpolnjevanju planskih nalog, saj je samo v industriji predviden porast za 36 odstotkov, v kmetijstvu za 16 odstotkov, v obrti za 15 odstotkov. Poleg tega pa so tudi sindikalne organizacije dolžne sodelovati pri odpravljanju zastaralosti ter nizke ravni v proizvodnji.

Kakor poročilo, tako je tudi razprava odprla nešteto dobrih strani iz dela sindikalnih podružnic ter tudi nekaj problemov. Med slednjimi velja zlasti omeniti težke pogoje sindikalnega dela pri cestnih delavcih, oziroma pri sindikatu prometnih delavcev nasploh. V tej zvezi se je uveljavilo mnenje, da naj bi se težišče dela prenese v Sentjur. Lepe uspehe je dosegla sindikalna organizacija Lesno industrijskega podjetja, kjer je budno spremljala vsa dogajanja v kolektivu in pomagala

pri reševanju najrazličnejših vprašanj. Razveseljiva je ugotovitev, da so tod že uveljavili analitično spremljavo produktivnosti dela, zaradi česar so dosegli tudi izredne uspehe, saj so med drugim samo z uvedbo tega ukrepa povečali produktivnost za 8 odstotkov. Novo življenje se poraja tudi v Alposu, kjer so med drugim ustanovili pevski zbor; pripravljajo pa se še na ustanovitve tria. Lepše perspektive dela se odpirajo tudi sindikatu trgovskih delavcev itd.

V tem delu skupščine so govorili tudi vsi gostje. Tako je predsednik okrajnega sindikalnega sveta Jože Jošt opozoril na naloge v zvezi s sestavljanjem novih tarifnih pravilnikov in v zvezi s tako imenovano akcijo »dveh tretjin«. O nalogah, ki jih imajo sindikalne organizacije, je govoril tudi sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov Jože Mrevlje. Medtem, ko je predsednik občinskega ljudskega odbora Peter Hlastec analiziral načrte sentjurske občine v letošnjem letu, pa je poslanec Ivan Kovačič-Efenka poudaril važnost izobraževalnega dela.

-mb

Nov odbor in pet komisij

Pred dnevi je bila prva redna seja novo izvoljenega predsedstva občinskega sindikalnega sveta Soštanj, ki šteje 23 članov. Za predsednika so izvolili tovariša Močnik Antona iz Rudnika lignita Velenje. Nato so izvolili še pet komisij. V prvo za gospodarska vprašanja so izvolili 7 članov. Nato so imenovali še komisijo za delavsko in družbeno upravljanje, za socialno zdravstvo in družbeno prehrano, za ideološko in strokovno izobraževanje ter komisijo za oddih in šport. Ker je v vseh petih komisijah precej intelektualcev, bodo delo lahko dobro opravljali. Novo izvoljen svet bo preko komisij usmeril dejavnost predvsem v proučevanje gospodarskih

vprašanj in izobraževanja, želi pa tudi pozitivni šport v kolektivih z medsebojnimi tekmovanji.

Zdravstveni dom bi radi dogradili

Se vedno je v Velenju poleg šole najbolj pereče vprašanje zdravstvenega doma. To občutijo predvsem delavci in uslužbenci. Zdravstveni dom je v treh malih, zasebnih prostorih, kjer vsaka intimnost med zdravstvenim osebjem in pacienti odpade. Ni čudno, da težko čakajo na izgradnjo zdrav-

stvenega doma, ki bo v nastajajočem središču Velenja. Za dokončno izgradnjo doma bo treba zbrati še precej sredstev. Občina bo zagotovila 20 milijonov za gradnjo. Več ne bo mogla, ker je glede materialnih sredstev v težavnem položaju.

Da bi čimbolj ublažili nujne gradnje komunalnega značaja, so v občinskem merilu pokrenili akcijo združevanja sredstev gospodarskih organizacij. V sklad skupne porabe bodo prispevala naslednja podjetja naslednje zneske: rudnik 5 milijonov, »Volna« 6 milijonov, pivovarna 4 milijone in tovarna lesne galanterije 500.000 din. Tako

— republiški svet Zveze sindikatov Slovenije bo sklical ponovno konferenco zastopnikov občinskih sindikalnih svetov, na kateri bodo vnovič razpravljali o konkretnih nalogah, analizirali napake, slabosti in podobno;

— dasiravno bodo tarifne pravilnike gospodarskih organizacij potrjevali občinski sindikalni sveti, si bo okrajni sindikalni forum navzlic vsemu pridržal pravico do potrjevanja v tistih primerih, kjer bo ugotovil, da načela novega sistema niso bila upoštevana v zadostni meri.

Trenutni zastoj pri razpravi in bolj pri sestavi novih tarifnih pravilnikov v gospodarskih organizacijah ne pomeni koraka nazaj, temveč bistven prispevek k razčiščenju pojmov in načel. Zavedati se namreč moramo, da gre tokrat za vprašanje življenjske važnosti, za uvedbo bolj spodbudnega načina nagrajevanja in je zato temeljita razprava o vsem več kot potrebna. Rek — hiti počasi — naj velja tudi v tem primeru! Sicer pa delovni kolektivi s ponovno razpravo ne izgubijo ničesar, saj bodo o veljavnosti tarifnih pravilnikov odločali njihovi delavski sveti sami!

— Ali ni zanimiva drobna novica, da se Krupp ni mogel dekartelizirati, ker ni mogel najti kupcev za premogovnike in železarne? Tri zahodne države, ki dobro vedo, da je ogromna koncentracija porušene industrije eden od temeljnih krievcev prve in druge svetovne vojne, so rok za dekartelizacijo Kruppu podaljšale za eno leto. De Gaulleova vlada je ob tem pripomnila, da pripisuje največji pomen pretirani koncentraciji, ki da je revarna za politično in gospodarsko ravnost. V okviru evropske gospodarske skupnosti. Ko se ravnostje ne da več vzpostaviti, nastopi neposredna vojna nevarnost, če človeštvo ne najde drugih sredstev.

Prav zato je vprašanje nemške družitve še bolj pomembno. To se vidi iz dogodkov o sovjetskem predlogu o Berlinu. Po Mikojanovem obisku je bila, tako kaže, nujna Dullesova pot v London in v Pariz, nato pa še v Bonn. V Bonn nazadnje, potem ko je Dulles v Londonu in v Parizu skušal spraviti stališče do nemške družitve na isti imenovalec. Govori se, da imajo v Bonnu neke predloge, s katerimi se bo stvar nekoliko premaknila. Kaže, da so v Washingtonu razumeli sovjetsko bojazen pred združenju Nemčijo, kajti nekaj se je premaknilo v ameriško-nemški doktrini, ki smo jo slišali lahko usako leto po letu 1946 SZ gotovo ne bo pristala, da se odreče Vzhodni Nemčiji brez neke protiusluge bodisi v obliki plana Rspackega ali pa v obliki konfederacije. Vsekakor je Zahod na vrsti, da odgovori na sovjetski predlog s protipredlogom. Verjetno je Macmillanova pot v Moskvo v zvezi s tem kardinalnim vprašanjem svetovne politike. Da se tu ne-

bo skupno zbranih nad 15 milijonov din. Ta sredstva bodo po vsej verjetnosti pripomogla k čimprejšnji izgradnji nove pekarnice, obnovitvi dotrajanega vodovoda in po možnosti tudi ureditvi delavske restavracije.

Ureditvi družbene prehrane so v »Volni« kot v pivovarni lani posvetili vse sile, zato člani teh kolektivov že prejemajo v od-

moru topel obrok hrane, ki stane samo 35 dinarjev.

Občinski sindikalni svet ter posamezne sindikalne podružnice bodo tudi v bodoče posvečale vso pozornost splošni politični in strokovni vzgoji ter izobrazbi, kar bo osnova za vse nadaljnje uspehe na področju delavskega in družbenega samoupravljanja.

T. K.

Revolucionarni koledar KPJ

5. FEBRUARJA 1920

20.000 beograjskih delavcev, skoraj petina vsega prebivalstva, je tega dne stavkalo v znak protesta, ker so s silo zatrli stavko železničarjev na progi Prahovo — Paračin. Stavko in veliko protestno zborovanje je organizirala Komunistična partija.

5. FEBRUARJA 1936

Brž ko je Milan Stojadinović prišel na oblast — oktobra 1935 — je začel obračunavati z naprednimi demokratičnimi silami v deželi. Najprej in najbolj srdito je Stojadinović udaril po komunistih. Decembra 1935. zlasti pa februarja in marca 1936 so širom po Jugoslaviji zaprli mnogo komunistov. Po nepopolnih podatkih so v treh mesecih aretirali blizu 500 komunistov in nekaj sto simpatizerjev Partije.

6. FEBRUARJA 1918

Po zmagi Oktobrske revolucije so njene ideje naglo zajele tudi naše kraje. Vlada Avstro-ogrskih je bila zaskrbljena in je skušala ustaviti širjenje »boljševiške propagande«. Preplašen je ban Hrvatske Mihalović izdal 2. februarja 1918 poseben ukaz, v katerem opozarja župane, da je treba napraviti konec »boljševiški« propagandi, ker bodo sicer ljudje, ki se vračajo iz Rusije, zasedli pošte, kolodvorce in državne blagajne ter tako prevzeli oblast.

7. FEBRUARJA 1942

V spopadu z Italijani je 7. februarja 1942 padel priljubljeni komandant partizanskega bataljona in član Centralnega komiteja KP Slovenije Miloš Zidanšek, ko se je skušal prebiti iz obkoljene hiše v vasi Hribarjevo.

Miloš Zidanšek se je rodil leta 1910 v Dramljah pri Celju kot sin delavske družine. Že v zgodnji mladosti se je vključil v delavsko gibanje in se je odlikoval v mnogih akcijah, ki so jih organizirale pred vojno partijske in sindikalne organizacije, in je kmalu zaslovel kot zelo dober organizator in voditelj. Že zgodaj je bil sprejet v Komunistično partijo, tik pred vojno je postal član, potem pa tudi sekretar Pokrajinskega komiteja KP za severno Slovenijo, pozneje pa član CK KP Slovenije.

Kot vodja vojaškega komiteja v Mariboru, ki je bil pod njegovim vodstvom ustanovljen v juniju 1941. leta, je Zidanšek zelo

mного storil za organiziranje prvih enot štajerskih partizanov. Ko mu je prišla policija na sled, je odšel v partizanski odred. V začetku 1942. leta je bil imenovan za komandanta bataljona »Ljubo Serčer«, ki je opravil več uspešnih akcij. Miloš Zidanšek je bil 20. decembra 1951. leta razglašen za narodnega heroja.

9. FEBRUARJA 1943

Narodni heroj Janko Lisjak-Puška, ki se je rodil 9. februarja 1914 na Hrvatskem, je umrl v zaporih beograjske specialne policije po mučenju in gladovni stavki prve dni februarja 1943. Lisjak je bil takrat sekretar mestnega komiteja KPJ za Beograd. V neki izdaji je policija zvedela za njegovo ime in ga je 16. januarja 1943 zaprla. Lisjak ni hotel ničesar povedati, čeprav so ga agenti strašno mučili. V zaporu je začel gladovno stavko, nato pa je podlegel posledicam mučenja in lakote.

10. FEBRUARJA 1921

so požgali fašisti v Trstu tiskarno komunističnih listov »Delo« in »Il lavoratori«.

10. FEBRUARJA 1944

Februarski pohod makedonskih osvobodilnih odredov pomeni veliko zmago v boju za osvoboditev. Borci so hodili nepretrgoma 14 dni in noči, prehodili so kakih 300 km in se ves čas borili z znatno močnejšim sovražnikom. Pohod se je začel februarja 1944, ko je glavni štab NOV za Makedonijo sklenil zajeti v akcijah vso Makedonijo. Pohod zaradi tega ni bil samo vojaškega, ampak tudi velikega političnega pomena za nadaljnji razvoj vstaje v Makedoniji.

11. FEBRUARJA 1937

začne izhajati »Mladina«, legami list SKOJ v Sloveniji. Tiskali so jo v Kranju, izhajala pa je do 30. IV. 1937, ko so jo prepovedali.

11. FEBRUARJA 1945

so Nemci obesili na cesti Celje-Maribor, blizu Frankolovega 100 talcev.

11. in 12. FEBRUARJA 1945

je bilo v Cerknem posvetovanje aktivistk za Primorsko.

FEBRUARJA 1922

je bil drugi deželni kongres organizacij KP Italije za Julijsko krajino.

Za boljše delo - večji zaslužek...

(Nadaljevanje s 1. strani)

vor na to stanje je pravzaprav dala šele zadnja seja komisije za gospodarstvo pri Okrajnem sindikalnem svetu v Celju, na kateri so med drugim ugotovili dvotirnost dela med zahtevami in načeli sindikatov ter praktičnim uveljavljanjem tarifnih sporazumov. Ugotovili so namreč, da praktično izvajanje tarifnih sporazumov, kakor so jih sprejela in poslala strokovna gospodarska združenja, pomenijo prej korak nazaj, kot pa pomemben napredek v sistemu nagrajevanja. V njih so namreč še vedno uveljavlja mezna politika, ne pa pristoje nagrajevanje, brez predpisov, plafonov, omejitev in po-

bo odprla delovnim kolektivom jasnejšo pot pri uveljavljanju novega sistema nagrajevanja.

Ko so člani komisije za gospodarstvo pri Okrajnem sindikalnem svetu v Celju pred dnevi ob navzočnosti tov. Romana Albrehta, nadalje predsednika OSS Jožeta Jošta razpravljali o delu in nalogah v zvezi s sestavljanjem novih tarifnih pravilnikov, so med drugim sprejeli naslednje sklepe:

— težišče razprave o načelih novega sistema nagrajevanja je treba prenesti na delovne kolektive;

dobno. Dasiravno je preuranjeno govoriti, kako se bo ta napaka odstranila, je vendarle treba pričakovati takojšnjo reakcijo sindikalnih organizacij. Kot vse kaže bo prišlo celo do odprtega pisma, v katerem se bo znova osvetlil namen uveljavljanja nove tarifne politike in naloge, ki jih imajo v tej zvezi ne le sindikalne organizacije, temveč tudi zbornice in drugi. Vsekakor je treba pričakati debato, ki

— Okrajni sindikalni svet naj organizira posvetovanja o novi tarifni politiki s člani Društva inženirjev in tehnikov ter celjskega društva ekonomistov;

— hkrati s to akcijo bolj strokovnega značaja, je treba utemeljiti in razložiti politični pomen novih tarifnih pravilnikov — zato naj v akciji pred sprejemanjem novih pravilnikov sodelujejo tudi politični delavci;

KOMISIJA ZA RAZPIS DELOVNIH MEST PRI NARODNI BANKI FLRJ, CENTRALI ZA LR SLOVENIJO V LJUBLJANI

RAZPISUJE NATECAJ

za podružnico NARODNE BANKE V CELJU za naslednja mesta:

kreditnega referenta, referenta v službi analize in statistike, knjigovodstvu, plačilnem prometu, službi fondov, proračunu in službi obračuna s sedeži.

Pogoji: ekonomska srednja šola, popolna srednja šola, ekonomska oziroma pravna fakulteta, dvoletna administrativna šola odnosno nepopolna srednja šola s prakso. Službeno razmerje, plača in položajna plača se določa po zakonu o javnih uslužbencih. Prošnje zas prejem v službo naslovite na podružnico Narodne banke v Celju. Rok za vlaganje prošnje je 14 dni po objavi razpisa.

Narodna banka FLRJ
Centrala za Slovenijo
Ljubljana

pogled po svetu * pogled po svetu

Eden od zahodno-nemških ministrov rad izjavlja, da Nemci niso tu zato, da bi svojim zaveznikom v NATO delili dobre nauke. To navidezno zanimanje odkriva rano nasprotno resnico: Nemški vodilni listi in vodilni ljudje iz krščansko-demokratske stranke zelo radi svare Zahod in mu slikajo vruga na steno — to je predvsem komunistično svetovno nevarnost in osvobodilni boj afriških in azijskih ljudstev. Nazadnje so to pokazali ob razcepu Istiklala, najmočnejši maroški politični stranki, ki je bila ustanovljena pred 15 leti pod geslom, da je treba doseči maroško neodvisnost. Ko je postal Maroko formalno neodvisen, je v stranki prišlo do ostrih nasprotij predvsem ob vprašanju, po kakšni poti naj se neodvisnost Maroka okrepi in utrdi. Nemškim zunanje-političnim ekspertom se je zdelo potrebno, da ob tem razcepu opominijo Zahod na prebujanje Severne Afrike, ki da nekoč utegne razbliniti sanje o Evrofriki, ki bo s pomočjo saharške nafte Evropo spet postavila na noge.

Nemce seveda zelo zanima vprašanje Afrike in Azije in vseh manj razvitih področij na planetu, kajti njihova zlata zaloga je zrastle že na 26 milijard mark, desetkrat več, kakor pa je nemškega denarja v obtoku. Ta zaloga tira Zah. Nemčijo na novo pota, izvoz njenega finančnega kapitala je nujen in brezpogojen, kajti na obzorju se že kaže hiperprodukcija v proizvodnji premoga, s tem pa nevarna rast brezposelnosti. To je toliko bolj važno, ker je Zahodna Nemčija po finančnem kapitalu že na drugem mestu, takoj za ZDA, s katerimi je v nekaterih proizvodih že v koščici konkurenci.

Ali ni zanimiva drobna novica, da se Krupp ni mogel dekartelizirati, ker ni mogel najti kupcev za premogovnike in železarne? Tri zahodne države, ki dobro vedo, da je ogromna koncentracija porušene industrije eden od temeljnih krievcev prve in druge svetovne vojne, so rok za dekartelizacijo Kruppu podaljšale za eno leto. De Gaulleova vlada je ob tem pripomnila, da pripisuje največji pomen pretirani koncentraciji, ki da je revarna za politično in gospodarsko ravnost. V okviru evropske gospodarske skupnosti. Ko se ravnostje ne da več vzpostaviti, nastopi neposredna vojna nevarnost, če človeštvo ne najde drugih sredstev.

Prav zato je vprašanje nemške družitve še bolj pomembno. To se vidi iz dogodkov o sovjetskem predlogu o Berlinu. Po Mikojanovem obisku je bila, tako kaže, nujna Dullesova pot v London in v Pariz, nato pa še v Bonn. V Bonn nazadnje, potem ko je Dulles v Londonu in v Parizu skušal spraviti stališče do nemške družitve na isti imenovalec. Govori se, da imajo v Bonnu neke predloge, s katerimi se bo stvar nekoliko premaknila. Kaže, da so v Washingtonu razumeli sovjetsko bojazen pred združenju Nemčijo, kajti nekaj se je premaknilo v ameriško-nemški doktrini, ki smo jo slišali lahko usako leto po letu 1946 SZ gotovo ne bo pristala, da se odreče Vzhodni Nemčiji brez neke protiusluge bodisi v obliki plana Rspackega ali pa v obliki konfederacije. Vsekakor je Zahod na vrsti, da odgovori na sovjetski predlog s protipredlogom. Verjetno je Macmillanova pot v Moskvo v zvezi s tem kardinalnim vprašanjem svetovne politike. Da se tu ne-

kaj lomi in poka, se vidi iz tega, da je Hruščev povabil Eisenhowerja v SZ. Kljub vsemu temu pa se v določenih krogih vzdržuje mnenje, da Adenauer ne bo odstopil od svoje politike, ki mu je prinesla mnogo osebnih uspehov in rodila nemški čudež. Ta čudež pa je že dobil take nevarne oblike, da nam ob njem prihaja na misel Goethejev verz: die Geister, die ich rief... du-hov, ki so jih priklicali v evropski ris z rastjo nemške gospodarske in s tem politične moči, se bo zdaj res težko rešiti. Kaže, da je Mikojan poskrbel za to, da jih nazorno oriše predstavnikom ameriške industrije in bančnih koncernov.

Se dve, tri drobne novice: V Spaniji so intelektualni krogi ustanovili opozicijsko stranko nasproti Francoski falangi. To je o čast Spaniji in Francoski. — V Zürichu, na neutralnih tleh, sta se sešla turški in grški predsednik Menderes in Karamanlis, da se pogovorita o Cipru. Grki bi pristali na neko sožitje pod pogojem, da Turki ne bodo postavljali vojaških baz na otoku. — Alžirska vlada je izjavila, da se z De Gaullevo ne bo pogajala v Parizu, ampak na neutralnih tleh. Vse kaže, da alžirske vojne ne bo konec. Tisti nemški signal Zahodu ima svojo utemeljitev. Tuniški predsednik Burgiba je namreč izjavil, da se Tunis ne bo odpovedal Sahari, kolikor je pripada Tunisu. Sem dol rinejo s svojim kapitalom tudi Nemci, saj so spotoma Gričji ponudili 300 milijonov mark za investicije. Železna je logika ekonomike, politika pa je nje koncentrirani izraz, kakor je dejal Marx. V spoznavanju te železne logike je tudi moč in nepremagljivost marksizma.

T. O.

Mozaiik laških problemov in načrtov

Brez dvoma ima laška občina, kot vsaka druga, vrsto posebnosti, ki dajejo nekemu področju ustrezen pečat in vrsto značilnih problemov. V tem se stavku, ko si bomo od bližje ogledali nekatere izmed teh problemov, težav, načrtov ter uspehov, pa vendar ni treba natikati posebna očala, še manj pa misliti, da so vsi ti problemi izjemnega značaja. Ogledajmo si ta teden laško občino tako, kot jo je videl naš sodelavec, kot o nji govorijo občani in kot se vsi ti problemi zrcalijo iz širših perspektiv.

brez dolgov, čeprav se je večkrat primerilo, da je bil narodni dohodek v občini večkrat manjši od pričakovanega. Treba je torej računati na to, kar imamo, s čemer razpolagamo.

KLJUB TEŽAVAM OBČINA NENEHNO NAPREDUJE...

Ce bi laško občino primerjali z velenjskim bazenom, potem odpovejo primerjave. Toda napak bi bilo samo pomisliti, da je pri nas možno, da bi nagel razvoj kakega kraja bil v breme drugega. Toda tudi laška občina je po vojni v okviru možnosti nenehno napredovala. Rekonstrukcija »Volne«, pivovarne, deloma tudi rudnika, je vsekakor pridobitev. Za izboljšanje teh industrijskih podjetij je bilo vloženih precej sredstev skupnosti, kakršnih bi občina sama ne zmogla. Ceravno ima laška občina samo štiri industrijska podjetja, je v tem pogledu le močnejša od nekaterih drugih občin v kraju. Zlasti tekstilna tovarna in pivovarna imata vse pogoje za razvoj. Ce bi konkretno pri »Volni« povečali proiz-

hišo. »Elektroprenos« 6-stanovanjsko, železnica 9-stanovanjsko, občina pa 8-stanovanjsko. Ko bo zdravilišče preselilo v novo stavbo svoje službenice, bo sproščeno poslopje »Vila Savinja«, ki ga nameravajo urediti v manjši turistični in gostinski obrat. Le-ta bi bil v sklopu bodočega prostoračnega bazena, ki ga nameravajo začeti graditi tudi v letošnjem letu.

Vodovod je poseben problem že vrsto let. Upajo, da bodo letos začeli obnavljati glavni vod od Rimskih Toplic, ki sedaj leži pod cesto, nadalje bodo vodovod izpod Smohorja, ki že napaja Zgornjo Rečico, potegnili čez Spodnjo Rečico v Debro in do zdravilišča. Dogradili bodo stanovanjsko učiteljsko, kombinirano s krajevnim uradom v Brezi in Rimskih Toplicah.

Poleg proračunskih sredstev za ta dela pričakujejo tudi sredstva podjetij in kredite. Ce upoštevamo, da je občina res majhna, da ima okoli 12.000 prebivalcev, od tega komaj 8.000 volivcev, potem zbir teh načrtov niso mačje solze.

dohodkov. Seveda je prav, če okoli rehabilitacijskega središča postopoma nastane živahen turistični promet, ki pa je v današnjem času vse prej kot ustaljen. Toda za tak promet turizma ni dovolj samo odprti bazen, sodobna restavracija in še kak turistični objekt. Poglejmo po Laškem: Zanimarjena dvorišča, podrtje hiše, neurejena sprehajališča, nezmožnost kmetijstva, da zadostno in ceneje zalaga trg (zdravilišče dostikrat dobiva zelenjavo iz Celja); vse to so zavore, da bi se turizem hitreje razvijal. Da pa bi družba vrgla teška sredstva v nek kraj, investirala vse od A do Z za potrebe sodobnega turizma, potem se pripeljala goste, za tako žrtev je Laško zaenkrat še premalo pomembno.

Laško je kraj, ki ima pogoje za razvoj turizma, drži tudi, da je kot tak kraj nekoč slovelo, zato bo brez dvoma v prihodnosti turizem ena izmed važnih gospodarskih panog, najvažnejša, ali pa celo rešilna, pa verjetno ne.

NA VRSTI JE DELEZ KMETIJSTVA...

Kmetijstvo, zlasti pa živinoreja in sadjarstvo sta besedi, ki nudita občini področje razvoja. Toda do pred kratkim iz-

razito naravna proizvodnja je hromila razvoj te gospodarske panoge. Družba je za podeželje prispevala ogromno: Pravzaprav je malo zaslekov, ki bi bili še brez elektrike, vrsta krajev ima tekočo pitno vodo. Zdaj vloga družba vedno več sredstev za razvoj kmetijstva in sprejemljivosti kmečkih ljudi za sodobnejše gospodarjenje tudi v laški občini ni izostala. Letos je na primer 90 kmetov stopilo v kooperacijo za proizvodnjo lanu na površinah 24 hektarjev. V teku je akcija za kooperacijo v travništvu. Ce bo v Laškem zgrajena sladarna, se ponuja nova industrijska proizvodnja v kmetijstvu — pridelovanje jekmena. V Rimskih Toplicah so zrasli hmeljski nasadi. Letos bo zgrajena tudi sušilnica s skladišči, prosvetno dvorano in upravnimi prostori. Morda bi kdaj pomislili tudi na ureditev večjih sadnih plan-taž. Lahomska gora bi na primer bila idealno področje za velik nasad namiznega sadja, recimo breskev. Cas je, da kmetijstvo v laški občini zlomi zaostanost in da dvigne samo sebe na stopnjo rentabilnosti ter blagovne proizvodnje. Potem gotovo ne bo več težav kot so doslej, ko šolam od proračunskih sredstev ostane komaj za kurjavo.

Laško je bilo naseljeno že v rimski dobi. Mestne pravice si je pridobilo v poznejšem srednjem veku in je takrat pridobilo vrsto zgodovinskih spomenikov. Na sliki je stopnišni stolp dvoriščne stavbe laške graščine, v kateri so domala vse politične, oblastne in druge institucije, vključno z Valentiničevim muzejem.

Ni samo mračno zimsko vreme bilo tisto, ki bi utegnilo oviti prve vtise v pesimistični plašč. Pogovor s ljudmi, zlasti, če ima smolo, da naletiš ravno na pesimiste, bi marsikoga potegnilo v enostransko sklepanje o stanju v tem kraju. V resnici pa je premalo vzrokov za črnogledost, četudi ni prevelika osnova za pretirani optimizem. Pustimo te načelne termine ob strani in pogledajmo, kakšne so dejanske stvari.

JE LASKA OBČINA RES ZAPOSTAVLJENA?

Neodgovorni ljudje, ki pa na nesrečo imajo preveč poslušalcev, trdijo, da je laška občina prikrajšana, da ji je odvzeta življenjska arterija — zdraviliški turizem, da mesto, kot središče, že ni več mesto, da je Laško nekoč nekaj pomenilo, da ga danes zasenčujejo celo vasi in tako naprej. V Laškem srečaš ljudi, ki imajo pogled obrnjen nazaj v preteklost in ljudi, ki sicer gledajo v bodočnost, ne stojijo pa na realnih tleh. Tisti, z nazaj obrnjenimi pogledi še vedno niso sprevleli, da je Laško prav žrtev te preteklosti, ko je bilo poprišče političnih zdrah (kot središče sreza), da za gospodarski razvoj kraja ni nihče od sribičev v kalni vodi prispeval niti trohice. Pretirani »progresisti« pa sanjajo o milijardah, s katerimi bi edino bilo mogoče spraviti Laško na zeleno vejo. Eni in drugi bi se morali postaviti na trdna tla, si ogledati položaj kakršen je in na tem temeljiti graditi vse težnje za napredek občine.

Na občini pa so ravno mnenja, da je v Laškem težko doseči enotnost po vprašanih, ki zahtevajo množično iniciativo, množično sodelovanje in skupne napore cele komune.

Predsednik občine, tovariš Brinovec, je približno takole pojasnil to zadevo:

»Res so sredstva, s katerimi občina razpolaga, dokaj pičla. Vendar je občina doslej še vedno prebrodila proračunsko leto

ČEZ TRI LETA V RIMSKIH TOPLICAH OSEMLETKA

V Rimskih Toplicah iz nižjeorganizirane šole nastaja osemletka. Letos je na šoli že peti razred. Tako bo čez tri leta v Rimskih Toplicah popolna osemletka. Seveda bo treba več prostora. Pridobili jih bodo tako, da bodo izpraznili stanovanja učiteljev, nekaj učilnic pa dozdali.

200.000 ZOB BREZ ZDRAVNIKA

Brez šale. Prebivalcev laške občine je 12.000. Ce računamo, da leti premorejo vsaj polovico normalnega števila zob, potem jih je okoli 200.000. Vsi ti zobje so v nevarnosti, saj nimajo osebnih nege niso deležni nobene pomoči. Laška ambulanta nima zobozdravnika, v Celju pa zavarovancev iz Laškega ne sprejemajo.

NEVSEČNI SPOMINI NA LASKIH FASADAH

V Laškem so morali imeti slab belež, ko so prepletkali nemške napise na fasadah hiš. Izpod prepletkanih površin so počasi pogledali »Gasthaus« na hiši otroškega vrta pa bo prej ali slej izdal plastičnega delotoidnega roba pogledal kljukast križ. Verjetno bo potrebna radirka v obliki zidarskega kladiva.

SVINCENA RUDA V SOTESKI GRACNICE

Predsednik občine mi je podaril za spomin sila težak kamenček, ki na oko vsebuje sila težko kovino. Pravijo, da je svinec. Blizu Lokavca v dolini Gračnice je taka žila čez sredino ceste in se sveti v srebrni barvi, kadar jo obdrgnejo okovana kolesa kmečkih vozov. Buje so že svojčas tam blizu kopali svinčeno rudo...

ta teden * ta teden * ta teden

vodno prožnost, bi se nekaj še pasivno podjetje razvilo v visoko aktivno, na primer s proizvodnjo lahkega volnenega blaga.

Tudi pivovarna je svojo proizvodnjo močno dvignila, razširila tržišče in postopoma obnavlja tudi tovarno. Zdaj je v gradnji polnilnica steklenic, precej upanja pa jim daje tudi predvidena gradnja sladarne, katere zmogljivost bi presegala meje lastnih potreb.

KAKSNE NACRTE IMAJO LETOS...

Za leto predvidevajo kar lepo gradbeno dejavnost. Zgradijo mislijo novo pekarno s stanovanji. Dograjenemu 18 stanovanjskemu bloku se bodo pridružili še drugi. Zdravilišče bo gradilo 14-stanovanjsko

TURIZEM NI EDINA RESILNA BILKA...

Mnenje, na žalost zelo številnih ljudi v občini, da edino turizem lahko reši občino in jo dvigne iz težav, je precej dvomljivo. Res je, da občina od razvoja turizma lahko veliko pričakuje, vendar je s tem zvezana vrsta drugih problemov od gostinstva, trgovine, preko kmetijstva vse do turistične kulturne stopnje prebivalstva. Nesmiselno je računati na »navale bogatašev, ki bodo zapravljali denar. Ne samo pri nas, ves svet spreminja svoj socialno politični obraz. Trditve, da je Laško osirotelo spriču tega, da zdravilišče ni odprtega tipa, so nesmiselne. Ne bo dolgo, ko bo vsak Jugoslovnan socialno zavarovan in kdor še danes ni, nima toliko sredstev, da bi mu že zdravljenje samo ne bremenilo

OB STIRIDESETLETNICI KPJ

Cim se je pojavil, še kot osnutek, je postal Program ZKJ »strašilo«. Program je postal predmet strahovitih napadov in obrekovanj. Zakaj se je to moralo zgoditi? Kaj je v njem takega, da je izzvalo jezo tistih, ki so si za sebe prilastili monopol nad komunizmom?

Takoj se poraja misel: nekaj pred sto leti se je pojavil manifest, najbolj humana knjiga v zgodovini, veliko delo o človekovem prehodu iz prazgodovine v svojo pravo zgodovino. Manifest je dal znanstveno oceno tedanjega svetovnega stanja in pokazal na nujnost zgodovinske zmage proletariata. Od takrat pa do danes so se na svetu mnoge stvari spremenile. Bili sta dve svetovni vojni, bila je Oktobrska revolucija, bila je naša revolucija. Klasični marksizma — Marks, Engels in Lenin — so vedno poudarjali, da marksistični nauk ni dogma, temveč napotilo za akcijo. To pomeni, da je življenjska vrednost tega nauka v tem, da se stalno bogati s proučevanjem konkretnega stanja in prakse. Ostali trdoglavo dosleden posameznim postavkam, ki so veljale za prejšnje čase, pomeni dejansko izkrivljanje tega nauka. Na isti liniji je tudi praksa tistih »marksistov«, ki se prilagajujejo novi situaciji na ta način, da se poslužujejo najenostavnejših rešitev. Stalinizem je označil našo epoko s takšno prakso, da je grobo uskladil socializem z etatizmom. Tako je v mednarodnem socialističnem gibanju ustvaril nasproti znani reformatorski, revizionistični struji tudi drugo, birokratsko strujo. Naša revolucija, ki je bila plod štiridesetletne borbe delavskega razreda in komunistične partije, pomeni zmago tiste revolucionarne socialistične demokracije, kateri so dali osnovne postulate Marx, Engels in Lenin. Program ZKJ, kot zgodovinski dokument, v katerem se odražajo revolucionarne izkušnje te socialistične demokracije, predstavlja zaradi tega novo poglavje Komunističnega manifesta.

NOVO POGLAVJE

Stirideset let revolucionarne borbe jugoslovanskih komunistov predstavlja dobo, v kateri je s krojo in z velikanskimi žrtvami pisan naš Program. Pred našimi očmi ustajajo liki revolucionarnih herojev, ki so s svojimi žiljenji pripravili zmago revolucionarnega socializma v naši deželi. V njihovem življenju in borbi je bila poglobljena misel, da nikdar ne odvajajo besed od dejanj. Ce so v predrevolucionarni borbi in v revoluciji pripravili diktaturo proletariata, jo nikdar niso istovetili izključno z državno oblastjo. Za jugoslovanske komuniste je pomenila diktatura proletariata vedno tako proletarsko državo, ki preko vsestranskega demokratičnega organizma organizira in ustvarja resnične socialistične produktivne odnose. Za

jugoslovanske komuniste prav tako tudi misel o izumiranju države ni imela nikdar abstraktnega pomena. Vse naše bogato povojno obdobje je predstavljalo tako ustvarjalno aktivnost, v kateri so rasti taki družbeni organizmi, ki na široki demokratični osnovi sprejemajo nase vedno obsežnejše funkcije državne oblasti. Pri nas država ne predstavlja silo nad državo, ki neomejeno vlada nad človekovo osebnostjo, temveč so jugoslovanski komunisti vedno stremeli, da v praktičnem življenju ustvarijo take družbene organizme, preko katerih se vedno bolj oblikuje združeno svobodnih proizvajalcev. To je bil, poleg drugega, osnovni idejni činitelj, ki je bil vzrok brutalnega napada Sovjetske zveze leta 1948, to je tudi motiv današnje gonje proti naši deželi.

V tem velikem spopadu so jugoslovanski komunisti ostali dosledni samim sebi. Imamo priliko, da iz dneva v dan spremljamo, kako naše pravilno stališče podpira svetovno socialistično gibanje. Naša socialistična stvarnost je dejansko živ primer, kako se, zahvaljujoč resnični socialistični praksi, prvič v zgodovini človeštva briše jez med osebnostjo in družbo. Ta velika revolucionarna pridobitev je plod štiridesetletne borbe. Spomin na to borbo, na našo prehojeno pot, na majhne in velike podvige revolucionarnih borcev in predvsem na veliko revolucionarno delo za izgradnjo resničnih socialističnih odnosov, nas navdaja z občutki, da vse, kar smo naredili in žrtvovali, ni bilo zaman. Zato tudi gledamo z zaupanjem v bodočnost.

ČE BI JABLANOV DREVORED NAD FRANKOLOVEM ZNAL PRIPOVEDOVATI...

(Spominu 100 obešenih talcev)

Stirinajst let je razmeroma dolga doba, vendar spomina dogodkov krvavih tragedij ne izbrišejo in ne zabledijo desetletja, niti stoletja. Tako bo eden najgusnejših zločinov nemškega okupatorja na štajerskih tleh, ki se je zgodil 12. februarja leta 1945, ostal zapisan v naši zgodovini in ustno izročilo bo iz roda v rod obnavljalo grozoten zločin.

Za enega samega nemškega krvnika, celjskega Kreisführerja Dorfmeistra, katerega je dne 3. februarja leta 1945 zadela partizanska krogla v Tesnem pri Stranica, je bilo obešenih 100 zavednih Slovencev, ki so jih pripeljali največ iz celjskega Starega piskra, nekaj pa tudi iz Maribora in Trbovelj. V Tesnem, kjer je nemški krvinik dobil zaslužen plačilo, maščevalci niso našli primerne prostora za obešanje, zato so si izbrali za prizorišče krova tragedije kake 2 km oddaljen majhen jablanov drevored ob cesti med Stranicami in Frankolovem. O, če bi te jablane, ki jih je že s samim dotikom onečastila krvava nemška roka in si jih izbrala za sopomočnice gusnega zločina, znale pripovedovati — kaj vse bi slišali o tem krvavem plesu pod njihovimi krošnjami!

Neme priče, ki so čutile zadnji vzdrget 100 na smrt obsojenih, molčijo. Toda ljudje, ki so kot očividci spremljali ta gusni zločin, pripovedujejo:

Na dan 11. februarja leta 1945 so se nedanoma pojavile na Stranicah nemške vo-

jaške in policijske edince. Domačini so mislili, da Nemci pripravljajo zasedo partizanom, saj je tod mimo vodila važna kurirska pot. V trenutku je bila obkoljena cesta, vsi okoliški hribi in gozd ob Stranicah. Domačini so preživeli nemirno noč, toda niso slutili, kaj jim bo prinesel 12. februar. Tega dne so se proti 9. uri začeli pomikati avtomobili proti Stranicam. Na 92. kilometrskem kamnu na cesti Celje-Maribor so se ustavili. Domačini, ki so v trepetu kukali skozi okna, so spoznali: talce so pripeljali — streljali bodo. Žrtve, ki so bile uklenjene po dva in dva, so pogнали s policijskih avtomobilov, s treh privatnih avtomobilov pa so stopali drugi jetniki z lopatami in krampi v rokah. 100 žrtve so razvrstili na levi strani ceste v smeri proti Konjicam, ostali jetniki pa so takoj začeli kopati na levi strani travnika množičen grob. Domačinom je bilo pod grožnjo smrti prepovedano stopiti iz hiš, ki so bile prav tako obkoljene. Krvniki so začeli izbirati drevesa, pripravljati vroj. Domačinom, ki so s strahom izza zavešenih oken opazovali prizor, je zledenela kri v žilah. Obešali bodo. 4 ujetnike iz vrste so postavili k prvemu drevesu pri Fijavčevi hiši. Oddklndili so lise in jetnikom zvezali roke na hrbtih. Žrtve so posamič stopale na stolcen policist je natikal zanke, drugi je spodmikal stol. Tako so 99 žrtve obešili drugega za drugim na jablane ob cesti, najprej po desni strani od Fijavčeve do Padežnikove hiše, od tam nazaj pa po levi strani ceste do Vanovskih.

Na posamezna drevesa so obesili 2 do 7 žrtve. Ivan Skale iz Celja, ki je prav tako stal v vrsti na smrt obsojenih, je pri pogledu na obešanje sina hotel zbežati, toda pokosili so ga nemški rafali, še predno se je oddaljil nekaj metrov od prizorišča tragedije

Gnusen zločin je bil opravljen okrog 12. ure. Zločinci so pustili nekaj ur viseti žrtve na drevesih, ta čas pa so se porazdelili po bližnjih hišah in si mirno pripravili obed. Domačini so zdaj smeli na prosto, da si ogledajo grozotno maščevanje. Toda kdor koli bi pokazal samo najmanjši znak žalosti ali zgražanja — so zločinci zagrozili — bi bil na mestu ustreljen.

Ko so se vampirji, napiti slovenske krvi, založili z obilnim kosilom, so zapovedali jetnikom, ki so kopali jame, naj snamejo mrtece. Predno so jih le-ti pokopali, so bile žrtve še oropane obleke in čevljev, potem pa so jih zmetali v skupen grob. Okrog 3. ure je bilo vse opravljeno, vojaštvo, policija in gestapovci so se spet odpeljali.

Prebivalci bližnje in daljnje okolice so v grozi onemeli, potem pa skrčili pesti in skoraj že na pragu svobode zakričali po maščevanju. In še prej ko so v novi pomladi zacvetele spominske stranišče jablane, ki so tehtale našo častno in junaško borbo s krvavo nemško kulturo, so se uresničili zadnji vzkliki premnogh žrtve: maščuje nas!

Najvišja in največja stanovanjska hiša v Laškem bo kmalu vseljiva. Laščani imajo prav, ko menijo, da je v okolju nizkih hiš s kvečemu dvemi nadstropji previsoka. Toda ta estetska pomanjkljivost ne odtehta prednosti, da so pridobili spet 18 stanovanj

Tudi letos ob 110-letnici umetnikove smrti svečane proslave slovenskega kulturnega praznika

Kot vsako leto, tako je tudi letos 8. februar potoval v znamenju največjega genija slovenskega naroda, katerega umetniško preroško besedo izpolnjuje sedanji rod. Ob tej priložnosti so bile po vsej Sloveniji prirejene spominske proslave, ki so bile hkrati obračun naše duhovne tvorčnosti. Tudi letos je bilo v Ljubljani iz sklada Prešernovih nagrad nagrajenih vrsto kulturnih delavcev, predvsem ustvarjalnih in poudarjalnih umetnikov. Poleg književnikov, upodablajočih, dramskih umetnikov, glasbenikov in arhitektov so bili nagrajeni tudi študenti s posameznih fakultet.

Med temi je letos prejel nagrado tudi Celjan Janez Drog, absolvent Akademije za igralstvo umetnosti. Na tako častno nagrado mu prav vsi od srca čestitamo.

Tudi v našem okraju je bila vrsta proslav v počastitev velikega pesnika. Proslave je priredila predvsem mladina po šolah in domovih. O nekaterih proslavah poročamo podrobneje:

Pretekli teden so bile po vseh večjih krajih, predvsem pa po šolah, proslave Prešernovega dne. Celje je tokrat spremenilo običajen način proslave — akademijo. Povabilo je renomirani pevski zbor »France Prešeren« iz Kranja, ki ga vodi poznani slovenski skladatelj Peter Lipar, na celovečerni koncert. Gostje so izvajali z ženskim, moškim in mešanim zborom kvaliteten spored z rutinirano sigurnostjo, tako teh je bil največji aplavz deležen gimnazijski pevski oktet. Lepo, lantje, le tako naprej!

Izgleda, da so v Storah dobili ljudje zopet smisel za kulturne prireditve, ker je bila dvorana polna in sicer tako vnetih poslušalcev, da so potrpežljivo čakali na začetek Prešernove proslave, ki se je začela s tričetrturno zamudo. Kriv je bil zopet avtobus Zelezarne, ki ni pravočasno pripeljal Celjanov. Pravijo pa, da to ni bilo prvič. O ti nesrečni štorski soferji!

Smaje je letos prav dostojno proslavilo slovenski kulturni praznik z akademijo v nedeljo popoldne. Dvorana je bila nabito polna predvsem mladine, odraslih pa je bilo žal zelo malo. Ze sam govor tovarišice Slatinekove in uvodna recitacija, sta dala slutiti, da bo prireditev velikega formata. In tako je tudi bil! Skrbno pripravljen program je izvajala mladina. Pa naj še kdo poreče, da mladina ni voljna delati in da za resno kulturo nima smisla! Tako mišljenje je ta prireditev ovrgla. Mladi ljudje radi nastopajo in kažejo uspehe svojega dela, le delati je treba z njimi in to so storili šmarnski prosvetni in kulturni delavci.

Težko je reči, katera točka programa je bila najboljša, ker so bile vse, od »Zelezne ceste«, dramatiziranega »Povodnega moža« in »Krst pri Savici« dobre, vendar smo prepričani, da bo recitacija »Neiztrohnjeno srce« Antolinčeve Mire ostala v srebi poslušalcev neiztrohnjen spomin. Glasbene točke so izvajali študentje iz Celja. Od

šepala zaradi premajhnih izkušenj, je bil izvoljen mladinski komite, katerega člani so večji del člani LMS, in to v raznih šolskih in drugih organizacijah. Dva člana komiteja sta iz domače skupnosti, dva pa

šepala zaradi premajhnih izkušenj, je bil izvoljen mladinski komite, katerega člani so večji del člani LMS, in to v raznih šolskih in drugih organizacijah. Dva člana komiteja sta iz domače skupnosti, dva pa

Predsedstvo trgovinske zbornice za celjski okraj, pa tudi ljudski odbor celjske občine sta pred kratkim razpravljala o nekaterih problemih blagovnega prometa. Dejstva govorijo, da blagovni promet v trgovini na veliko in drobno rase iz leta v leto. Sorazmerno s predvidevanji perspektivnega načrta se promet v trgovini poveča v enem letu za najmanj 10 odstotkov, kar pomeni, da bi se istočasno s tem

porastom morale povečati tudi kapacitete prodajnih lokalov, skladišč, kadra, kreditov in podobno. Toda, ker obračun dohodka v trgovini ni dopuščal razširjene reprodukcije, je prišla trgovina v zelo neugoden položaj. To stanje se najbolj odraža pri trgovskih podjetjih, oziroma trgovinah. Tako veleblagovnica Ljudski magazin vskladišča blago po hodnikih, pritlikah in drugih neprimernih prostorih, kar se seveda pozna na sortimentu itd. Rešitev tega stanja obstaja v tem, da se groističnina-galanterija preseli in da Ljudski magazin dobi prostore, ki so mu bili prvotno namenjeni. Zraven tega bi moral Ljudski magazin preurediti še izložbena okna. V tem primeru bi morali Tkanino-galanterijo preseliti izven središča mesta. S tem bi odpadlo tudi nemogoče stanje pri sedanjih ovirah prometa na Stanetovi ulici, ko pred tem podjetjem stalno stojijo tovorni avtomobili.

S podobnimi težavami se bori tudi Zelezarnar, kateremu promet raste iz leta v leto. Skladišča, sredi mesta, ne zadoščajo več, treba bi jih bilo zgraditi ob industrijskem tiru. S tem bi se seveda prav tako olajšal promet na Stanetovi ulici.

Elektromercator je podjetje za groistično in detajlistično dejavnost ter bo bržčas že letos doseglo nad milijardo dinarjev prometa. Navzlic takemu poslovnemu obsegu ima to podjetje le provizorična skladišča, ki v ničemer ne ustrezajo. Poseben problem je tudi servisna služba ter garancijska popravila. Podjetje bi delno rešilo svoj položaj, če bi dobilo lokal, ki ga trenutno zavzema Biro za stanovanjsko izgradnjo.

Z gradnjo sodne palače bo postalo vprašanje preselitve, oziroma obstoja podjetja Manufaktura, zelo aktualno in pereče. Morda bi se dalo to vprašanje rešiti z bolj smotnim razdeljevanjem lokalov v ožjem središču mesta. Po mnenju Zbornice naj bi iz prometnih ulic odstranili vse tiste dejavnosti, ki za preskrbo prebivalstva niso neobhodno potrebne.

V nevzdržnih razmerah posluje tudi trgovina Rio. V tej zadevi je Trgovinska zbornica za celjski okraj predložila občinskemu ljudskemu odboru interpelacijo in se pritožila nad nesmotnim razdeljevanjem sosednjih lokalov, zlasti v zadnjem času.

Cepprav občinski ljudski odbor o problemih te vrste še ni zavzel določenega stališča in je odstopil celotno problematiko ustreznemu, oziroma pristojnemu svetu, je vendarle prav, da se tudi naša javnost spozna s temi problemi in da vpliva na kar najhitrejšo reševanje. Umestjen pa je tudi predlog Zbornice, da naj se imenuje posebna komisija, ki naj začne ustrezno z odlokom o dajanju poslovnih lokalov v najem sistematično razvrščati lokale v središču mesta.

V Polju ob Sotli pojo

Navdušeni pevci so mladi Poljanci. Kljub temu, da nimajo instrumenta, pod vodstvom šolske ravnateljice Trobinove venomer pojo. Komaj čakajo, da bodo dobili obljubljeni pianino, ki jim ga je dodelil OLO Celje. Lani so v občinskem merilu dosegli prvo mesto s pevskim zborom na Kozjanskem, zdaj pa tudi pripravljajo koncert mladinskega pevskega zbora, krajevno akademijo in igro, čeprav nimajo prepotrebne dvorane.

Čitajte

CELJSKI
Čitajte

Vse, kar je naprednega in poštenega — je rečeno dalje v pismu — mora zvedeti o pravem stanju ter o ubijalskih načrtih konkurence. Zelo je važno, da ljudje ne nasedajo klevetam konkurence, zato je treba klevete razkrinkavati. Dalje je treba voditi akcijo v širino. Poleg dosedanjih možnosti in oblik je treba izkoristiti še nove. Vseeno je treba dati množičnejše obeležje ter povezati akcijo z vsemi drugimi akcijami. Govoriti je treba o tem na zborovanjih in konferencah, pisati v tisku, v posebnih izdajah itd. Izkoristiti in na prvo mesto je treba postaviti predvsem naše najvažnejše in najbolj popularne poroče za zdravljenje bolnikov, proti stradanju in trpinčenju jetnikov, proti pošiljanju v Petrovaradin, proti provokacijam, podtikanjem ter za izboljšanje stanja in spoštovanje uredbe iz 1935. leta. Predvsem je treba odločno postavljati vpraša-

nje ukinitve bolniške hrane bolnikom, kakor tudi sploh poslabšanja prehrane.

Mi bomo tudi sami na prvem sestanku z nasprotnikom (ilegalno ime za upravnika kaznilnice) resno postavili vprašanje za konitih olajšav. Potrebna nam je čim večja pomoč. Iz navedenega menimo, da vam je jasno, kakšna je naša situacija in kaj je treba ukreniti. Mi smo pripravljeni na vse, vendar nam je jasno, da gre tu za stvari, za katere je težje borbe bolj zunaj med nami, kot pa pri nas. Upamo, da nas boste razumeli in napravili vse, kar je v vaših močeh. Prav tako nam sporočite, koliko in kaj boste pokrenili, da bi se znali tudi mi odzvati. S. K.

Moja žena, gospodinjstva pomočnica in jaz

(KOZERLIJA)

»Dobro blago se samo hvali«, pravi moja žena. Zato kupuje na tržnici samo pri tistih branjevkah, ki bolj malo uporabljajo svojo ustno reklamo. Jaz sem imel pri tem sicer svoje pomisleke, posebno, ker je nedavno njeno »dobro blago« zasmradilo celo kuhinjo. Žena je namreč poleg dobrih dvuh jajčk strla v kozico še tretje, ki pa je močno zaudarjalo. Seveda je bilo potem jeze in pritoževanja čez brezvestne branjevke več ko preveč. To pa ni nama nič pomagalo in ostala sva brez večerje.

Poročen sem šele prvo leto in se z ženo relatično še kar dobro razumeva. Ni ji kaj reči — pridna je, varčna, skrbna, toda kuha ji je bila še pred poroko španska vas. Menda se je preveč zanašala na razvoj raznih gospodinjstev servisov, ki bi

dolgo. Prve dni je bila gospodinjstva pomočnica res pridna. Kuhala je dobro in dosti več od žene, kar mi je bilo posebno všeč. Zgledalo je že, da se bo nama z ženo življenjski standard občutno dvignil. Dekle je postalo že v kratkem času lepo okroglo, pa tudi jaz sem moral ponovno nesti h krojaču svoje hlače, ker bi sicer popokale na meni.

Zal pa je to trajalo le dober mesec. Gospodinjstva pomočnica se je naju v tem času že dobro navadila in si že začela dovoljevati razne svoboščine. Zaradi ljubelega miru sva kar vse potrpežala. Žena se je celo spoprijaznila s tem, da je nekajkrat zjutraj pred službo sama skuhala zajtrk, medtem ko je dekle šele ustajalo iz tople postelje. Toda kmalu je bilo ženi tega preveč. Zaradi gospodinjstva pomočnice je postajala vse bolj nervozna in natakajna. Trdila je, da ima sedaj več dela kot prej, ko niso imela gospodinjstva pomočnice. Tožila je, da je ne uboga, da je predrzna itd.

Najin življenjski standard se je zopet pričel nevarno menjati. Nekega dne pa me je žena brez ovinkarjenja postavila pred dejstvo: ali jaz, ali ona. Bil sem v zadregi. Seveda sem se končno le raje odločil za ženo. Naj pa gre, če je že tako, sem jo s težkim srcem pomiril.

Na ženin odpuščanje gospodinjstva pomočnica ni čakala. Ko je dobila svojo mesečno plačo, se je nekega večera po francosko poslovila. Svoje stvari si je spravila kar skozi okno, ker se je najbrž bala, da jo bo žena s silo zadržala.

Po njenem odhodu si je žena oddahnila in z njo tudi jaz. Postala je zopet dobra in prijazna. Življenje nama je teklo naprej, kot v prvih medenih tednih. Pa še nekaj se je spremenilo: žena sedaj bolj je v več kuhali. Ali se je končno naučila kuhati, ali pa se boji, da bi ji zopet svetloval kako gospodinjstvo pomočnica. —in

zaposlenim ženam olajšati delo. Ker pa so gospodinjstvi servisi razmeroma še redki, je bil materialni obstoj mene in moje žene ogrožen. Zato sem ji za vsak primer kupil dve kuharski knjigi, ki pa, žal, nista uspešno reševali nastale situacije. Držala se jih je kot župnik brevirja. Tako je ob neki priložnosti juho dvakrat solila. Jaz je pri najboljši volji nisem mogel jesti, ona pa se je z njo vztrajno mučila, da bi zbudila tudi pri meni tek. Previdno sem jo vprašal, čemu je bilo juho treba dvakrat soliti. Pa mi je pomislila »Kuharice« pod nos, kjer je stalo črno na belem: juho je treba dvakrat soliti. V tihhi jezi sem želel sestavljalcu »Kuharice« več soli v glavi kot jo je priporočil v receptu.

Z ženo sva oba v službi in je bila torej kuha njen domači konjček — kot temu pravimo. Bila je pri tem poslu prizadevna in vztrajna. Da bi še povečala njeno kuharsko enomo, sem jo večkrat pokovalil, četudi mi poveljala ni šla od srca. Med dolgimi urami, ki jih prečepim v uradu, so se pred mojimi duševnimi očmi večkrat pojavila razna slastna jedila, kot na kaki kulinarični razstavi. Da, prav sanjari sem o dobrih jedeh. Kmalu sem opazil, da so me začeli kolegi po strani gledati in se me izogibati. Dober prijatelj pa me je sočutno vprašal, če nisem morda bolan. Doma sem se pogledal v ogledalo. Votile oči z vdrtimi ličnicami so se mi zarezale z bledega obraza. Moral sem se nesti vse hlače svoje skromne garderobe h krojaču, da mi jih zoži. Opletale so okrog mene kakor hula-hoop, ki je sedaj tako v modi. Zdaj me je še žena napadla, naj se v službi nikar tako ne ženem, ker bom sicer zbolel.

Mislil sem že stopiti k zdravniku, ko sem se spomnil še ene rešitve ideje. Nagovoril sem ženo, da si dobiva gospodinjstvo pomočnico, ki bo znala dobro kuhati in opravljala še druga gospodinjstva dela. Takoj sva stopila v akcijo. V dveh časopisih ni bilo na oglede odziva, zato sva sklenila poiskati gospodinjstvo pomočnico — po privatni liniji. Žena je iztaknila neke mlado dekle. Oddahnila sva si, toda ne za

OB 40-LETNICI KPJ

V ječah reakcionarnih režimov

Veliko število komunistov ter vidnih revolucionarjev je preživelo pred vojno najlepša leta svojega življenja v ječah reakcionarnega režima. Da bi zadušil napredno revolucionarno gibanje v Jugoslaviji, se je reakcionarni režim vrgel na Komunistično partijo Jugoslavije, ki je predstavljala avantgardo tega gibanja. S črnimi črkami je začela buržoazija pisati datume: »Obznana« — 30. december 1920. leta, zloglasni zakon o zaščiti države — 2. avgust 1921. leta, Sestojanarska diktatura — 6. januarja 1929. leta itd.

Težki jetniški okoli in vlažni zidovi celic niso zlomili revolucionarnega duha komunistov. Borbo, ki so jo vodili v svobodi, so nadaljevali tudi med zidovi jugoslovanskih ječ. Kljub nezasišlanemu terorju in neverjetno težkim pogojem, v katerih so živeli komunisti-uporniki, je ohranjena vrsta dokumentov, ki najbolj zgovorno ilustrirajo življenje in delo komunistov na robijih. Svojo aktivnost so komunisti razvili do take stopnje, da so od ječe napravili šolo in odhajali v svobodo z mnogo večjim znanjem in sposobnostjo za predstojajoče naloge.

Naj navedemo le dva, do sedaj neobjavljena pisma jetnikov v Sremski Mitrovici, katera je partijska organizacija poslala preko zvez Centralnemu komiteju KPJ. Pisma so bila pisana na tankem cigaretnem papirju in s tako drobnimi črkami, da jih je nemogoče brati s prostim očesom.

Prvo pismo od 24. septembra 1938. leta govori med drugim tudi o zvezi med kazniškim komitejem in CK KPJ. V drugem pismu, ki je brez datuma, a je prav gotovo napisano istega leta kot prvo, je največ

govora o stanju političnih obojencev v kaznilnici. V tem pismu komunisti zahtevajo, da bi jim poslali mavec, ki jim je služil za ilegalno odposiljanje pism. To so delali na ta način, da so cigaretni papir, na katerem je bilo napisano pismo, previli večkrat ter ga vtaknili v mehki mavec. Iz mavca so napravili kocko v velikosti sladkornja. Ko se je mavec posušil, so postavili kocko v razmočeni kristalni sladkor. Tako je kocka dobila pravi izgled sladkorne kocke. Vsak jetnik je imel pravico vrniti »viške« hrane, ki so mu jo poslali od doma. Z nekim »viškom« sladkornja je odšla tudi kocka s pismom, ki je pozneje dospelo na dogovorjeno mesto. To je bil samo eden od številnih načinov, s katerimi je partijska organizacija v kaznilnici imela stike s Centralnim komitejem KPJ.

»Zahvaljujoč vaši borbenosti — je napisano med drugim v pismu — ter gibanju od zunaj, kakor tudi naši aktivnosti, smo v glavnem uspeli odbiti vse napade režima v tem letu. Režim je od osnovnih pridobitev uspel, da nam ukinje le pravico na specialno zdravljenje v klinikah in bolnišnicah izven kaznilnice. To je dokaz, da pritisk od zunaj ne zadostuje, da bi prisilili režim na popuščanje ljudi v tej stvari.

Cepprav smo uspeli obdržati takšno stanje, vendar iz dneva v dan čutilo večji pritisk režima, razen tega razpolagamo z obvestili, iz katerih je razvidno, da konkurenca (ilegalno ime za buržoazno reakcijo) aktivno dela za uresničitev svojega osnovnega načrta: da nam povsem poslabša položaj ter da nas po možnosti likvidira...«

življenje na naši vasi

V SAVINJSKI DOLINI SO USPILI

V kmetijstvu smo iz preteklega leta sprejeli dve bistveni nalogi. Povezati kmetovalce z zadrugo na proizvodni osnovi in istočasno uveljaviti zadruge, da bodo naloge, ki jih jim zastavljajo nove oblike dela, tudi zmogle.

V celjskem okraju je hmeljarstvo naj-sodobnejša in s tem tudi za združnike in zadruge najzanimivejša kmetijska panoga. Zato tudi ni čudno, da so zadruge uvaževale kooperativni odnosov v hmeljarstvu posvetile največjo pozornost. Medtem ko pri ostalih kulturah govorimo o uspehu že pri manjših površinah, vezani na proizvodno sodelovanje z zadrugami, so se hmeljarji odločili vprašanje rešiti kompleksno. Nekateri so trdili, da je to nemogoče, da je savinjski kmet še vedno toliko konservativen, da ne bo doimel prednosti kooperativnih odnosov z zadrugo. Vendar so se ušli. Večina hmeljarjev se je odločila za kooperacijo. Pogodbe je sklenilo do roka okoli 90 odstotkov hmeljarjev z okoli 95 ha hmeljišč. Že to je velik uspeh, ki je presegel vsa pričakovanja. Če pa upoštevamo še dejstvo, da so v osrednjem hmeljarskem področju okoli Zalca pogodbe sklenili vsi hmeljarji in da so v Braslovčah, Preboldu, Sempetru in Petrovčah ostali »zunaj« le posamezni slabši in manjši hmeljarji, pa da so tudi v Vojniku, Šmartnem in Ljubnem vsi združniki šli v proizvodne odnose z zadrugami, je jasno, da je uspeh še večji.

Skupni odstotek v glavnem zmanjšujejo nizki odstotki v vranskem okolišu in v oddaljenih ter hribovitih predelih nekaterih zadrug. To potrjuje tudi podatke, da izven kooperacije ostalo le okoli 170 hektarjev hmeljišč. Istočasno pa je nesporno, da bi prav tem hmeljarjem z manjšimi površinami, ki pa imajo težje pogoje dela, sodelovanje z zadrugo največ koristilo. Tudi ni težko ugotoviti, da so hmeljarji v obrobni predelih manj povezani z zadrugo in da so zaradi tega lažje naseljeni raznim intrigantom in vaškim demagogom. Zanimivo pa je, da so

ti prišepetalei dosledno vsi do zadnjega pogodbe podpisali.

Upravni odbor žalske kmetijske poslovne zveze je mnenja, potem ko so analizirali stanje po preteku roka za podpisovanje kooperacijskih pogodb, da bi bilo zaradi tega krivično pustiti te združnike izven kooperacije. Zato so sklenili, da bodo lahko zadruge do polovice februarja še sklenile nekaj pogodb. Vendar tako, da bodo o vsaki posebej razpravljali združniki svetli posameznih zadrug in pri tem ugotovili predvsem, ali združnik ni sklenil pogodbe zaradi nepoučenosti, nevednosti, oziroma pod vplivom raznih »vaških politikov«. S takimi bo zadruga sklenila pogodbe še v teh dneh, z drugimi pa seveda ne.

Pogodbe so naslonjene na določen hektarski donos, ki ga posamezen hmeljar na svojih hmeljiščih predvideva. Zanimivo pri tem je, da združniki predvidevajo kar za 105 ton več hmelja, kot krajnji kmetijski plan. Računajo, da bodo letos pridelali 3 tisoč 127 ton hmelja v kooperaciji in samo 200 ton izven kooperacije.

Razumljivo je, da so s tem zadruge, poslovna zveza in kmetijski inštitut v Zalcu sprejeli obsežne naloge. Predvsem bo potrebna trdna organizacija, hitri ukrepi in temeljito delo. Posebno velja to za posamezne tehnične službe zadrug, ki bodo svoje naloge morale opraviti pravočasno in brezhibno. Na inštitutu se dobro zaveda, da bodo uspehi v veliki meri odvisni od ljudi, ki bodo dela v hmeljiščih izvajali. Od strojnikov, zaščitnikov in kmetijskih tehnikov, kjer jih imajo. Da bi čim bolj uspeli, so zimske mesece temeljito izkoristili. V Zalcu so priredili vrsto tečajev, kjer so »operativci« izpopolnili svoje znanje. Istočasno pa je inštitut izdelal podrobna navodila za vsa dela v hmeljiščih, rokovnike in podobno. Zaradi večje preglednosti so jih napravili v obliki grafikonov. Tehnično osebje inštituta pa bo še posebej pomagalo zadrugam, zlasti tam, kjer ne bo šlo vse gladko.

Lep uspeh kmetijsko gospodarske šole na Dobrni

Konec minulega tedna je bilo zaključeno 15-dnevno šolanje na kmetijsko-gospodarski šoli na Dobrni. Okoli 30 kmečkih fantov in deklet z vojniškega področja se je takrat poslovilo od predavateljev in se zahvalilo za uspešno posredovanje znanja iz vseh področij kmetijske dejavnosti. Poleg tega so se dekleta, zlasti v popoldanskih urah, učila prirojanja ter kuharskih spretnosti, fantje pa strojništva. Vendar bomo morali v tej šoli pridobljeno znanje dopolniti še z obiskovanjem traktorskih tečajev pri kmetijskih zadrugah. Ko smo se o delu in uspehih šole pogovarjali z ravnateljem Alojzom Kežmanom, pa tudi z ostalimi predavatelji in učiteljicami, so vsi priznali, da so z internatskim tipom dosegli zadovoljivo stopnjo dela in da bodo zato takšen sistem izobraževanja kmečkih fantov in deklet zadržali tudi za v bodoče. Pri vsem tem pa bo treba rešiti še eno, ali dve vprašanji. Na vsak način bo treba tudi tem šolam dati primerni status, kar pomeni, da naj bo absolutno priznana primerna strokovna kvalifikacija. Čeprav so kmetijske zadruge že zdaj upoštevale absolvente takih šol bodisi pri stalnem zaposlovanju in podobno, je ven-

darle znano, da se te šole niso mogle do- slej še bolj uveljaviti prav zaradi nepri- znanja stopnje polkvalifikacije delavca v kmetijstvu. In nadalje — ljudje na vasi, zlasti pa oni, ki jim je pri srcu pospešen razvoj kmetijske proizvodnje, težko čaka- jo na zakon o obveznem šolanju kmečkih fantov in deklet v ustreznih kmetijskih šol- lah.

Poleg strokovnega dela pa se je na kmetijsko gospodarski šoli na Dobrni lepo razvijalo še drugo delo. Pri tem imamo zlasti v mislih vzgojno in druga preda- vanja, ki so jih prejelji v večernih urah, pa tudi zabavni del, v katerem so se pred- stavljal peveci, dva harmonikarja in celo pesnica.

V »KOZJANKI« BODO PRIDELOVALI LAN

Pred dnevi smo v našem listu pomotoma objavili, da bodo podjetje »Smarček« v Smarju preuredili v obrat za predelavo lana. To neljubo pomoto popravljamo in sporočamo, da »Smarček« ne bodo preure- dili za predelavo lana, temveč nameravajo to storiti z obratom »Kozjanka« v Kozjem.

V šoštanjski občini bodo letos veliko gradili

O osnutku družbenega plana za šoštanjsko občino za letošnje leto še ne moremo trenutno dosti zapisati. Nekaj splošnih podatkov pa vendarle lahko naznamo. Celjski okraj bo letos imel v celoti okoli 5,5 milijard gospodarskih investicij. Od teh odpade na šoštanjsko občino okoli 4 mili- jarde. Pretežni del teh je namenjen za iz- gradnjo druge faze termoelektrarne Šoš- tanj. Nadalje za razširitev objektov Rud- nika lignita Velenje in izgradnjo tovarne

pucolonskih izdelkov. Računajo, da bo leta letos izgotovljena, kajti z gradnjo so že pričeli. Letno bo dajala 26 milijonov ope- nih enot. Že naslednje leto bo proizvajala 15 milijonov enot. Tovarna, ki bo v Šošta- nju, bo zaposlila 77 ljudi, med njimi 50 žena. Tako bo letos šoštanjska občina po- novno ogromno gradila in njeno področje se bo skoraj neopazno spremenilo v velik industrijski revir.

Upravni odbor
»IDRO«, TOVARNE FINOMEHANIKE, CELJE
razpisuje natečaj za:

NAZIV FIRME IN ZASČITNE OZNAKE SVOJIH IZDELKOV

- Podjetje izdeluje:
1. Risalne mize raznih formatov
 2. Foto potrebščine
 3. Ostale finomehanske izdelke

Iz naziva firme naj bi bilo razvidno, da se nahaja tovarna v Celju in da se bavi z izdelavo navedenih izdelkov. Zaščitna oznaka naj bi ravno tako pred- stavljala predmet poslovanja podjetja.

Za najboljšo prve tri osnutke se dajejo naslednje nagrade:

prva nagrada 30.000 din
druga nagrada 20.000 din
tretja nagrada 10.000 din

Natečaj je anonimen, zato dostavite svoje predloge pod šifro in v posebej za- pečeni kuverti pa svoj naslov.

Rok oddaje prijav je do 15. marca 1959.

Za vse potrebne informacije se obrnite na tajništvo podjetja.

Preboldski lovski pregledi

Z veliko dobre volje smo začeli delati. Veliko načrtov, veliko dela. Pa še:

potrdil naš bo lovec Bina, ki poslal je prazen strel v temine.

pomladila se lovska je družina, v njene vrste vstopila je mladina.

Več sreče nam nudi je srnjak. V nav- dušenju na klic ni Rasko gledal na go- jitvene predpise.

Domov prinesel »A« trojevo, zato bo moral na zagovor v Celcio.

In prašiči, le mrcine črne! Velikokrat smo šli nad nje, pa brez uspeha. Škoraj bi nam pregnali reške kmete. Zato se je Maže odločil, da jih pokonča. In res uspeh ni izostal. Kar trikrat si je oprtal koš in težko sopeč prinesel različno težke mrcine v Prebold. To seveda velike so zasluge.

Zato priznanje Maže je dobil, na steno lovške koč- ga umetnik v barve je preli.

In na brakadah? Bili nismo vedno vsi. Izgovorov dovolj. Tu bolezen, tam delo bi- lo je za opravičilo.

Seveda tudi Novak D. bil je vmes, ki sam za sebe hodil je s puško v les.

Kaj pa udarniško delo pri lovski koči? Kaj bi govorili. To delo je pretežno. Naj delajo tisti, ki so si kočo umislili. Mi pa raje v brakado.

Saj trije lovci in en pes, pravilnik nam brakado dovoljuje rest!

Pravijo, da čas beži. Temu ni opore- kat. Živimo v dobi največjega tehničnega napredka, ko si dnevno sledijo razna fan- tastična poročila, ki pa niso utopična. Tak res čas hiti in tudi naši lovski občni zbori so tu. Podajali homo-obračune o lovnem gospodarjenju. Večidel so iz leta v leto ta poročila enaka. Tudi v preboldski lovski družini bodo navajali podatke, da je bilo ustreljeno toliko in toliko »me- nite divjadi, pokončano toliko število ro- paric, kdo je opravil lovške izpite, morda še kak podatki iz revirja in zraven še bla- gajniški razvid. Pri vsem tem pa nihče ne bo mogel preslišati poročila, da smo si zgradili lovsko koč. Da, zgradili smo si jo v središču najlepšega lovišča pod Golavo, z malimi denarnimi sredstvi in z veliko dobre volje, poguma in delavnosti nekate- rih članov. Danes je koč vsem v prijetno razvedrilo pri lovskih sestankih in braka- dah. Pa tudi mnogi turisti so našli v njej prijeten oddih. Odprta je tudi za turizem ter ob nedeljah oskrbovana. Njena otvo- ritev je bila prava manifestacija legega so- žitja lovške družine z okoliškimi kmeti in delavci, ki so poleg naklonjenosti žalske občine, preboldske tekstilne tovarne in kme- tijske zadruge, krepko pripomogli h grad- nji.

V. T.

Lovska koč pod Golavo

Diamantna poroka - izredno lep jubilej

V bližini naraščajočega industrijskega mesta Velenje, v Pesju, živi zakonca-upokojenca: De Costa Anton, star 85 let in Frančiška, stara 84 let. On je rojen pri Ptuj, ona je domačinka. V nedeljo, 8. fe- bruarja, sta praznovala šestdesetletnico po- roke — diamantno poroko.

Tokrat so se v hišici, ki sta si jo zgra- dila s težko zasluženimi prihranki, zbrali njihovi štirje, že odrasli in preskrbljeni otroci, ter bližnji sorodniki.

Lepo ju je pogledati, verjemite mil! Nju- no življenje je harmonično in oba sta da- nes zdrava, čeprav sta prestala obe vojni vi- hri.

Očka Anton je bil rudarski nadzornik. Od 1906. leta je bil v rudniku Zabukovca pri Zalcu jamski obratovodja. Že 1933. leta je bil upokojen in je za svoje vestno delo prejel visoko Savino odlikovanje. V prvi svetovni vojni je bil ranjen. Danes je zdrav kot riba in več ur dnevno bere brez očal. Težko čaka pomladil Že sedaj vsak dan ogleduje svoj ljubljani čebelnjak. Kajti, odkar je upokojen, so mu drobne in marjive delavke najljubše živalce na sve- tu.

De Costova mama je nekoliko bolj bo- lehna. Lepo je vzgojila svoje tri hčere in sina. In še danes so njene misli pri vseh starih, ki jih ljubi kot zna ljubiti le mati. Tudi otroci pazijo in skrbijo zanjo, saj bi ji radi povrnilo le delček njenega osem- desetletnega trpljenja in skrbi. »Veste, pokojnega Aškerc, ki je služboval v Ska- lah pri Velenju, se rada spominjam. Bil je naš osebni prijatelj« vam rada zaupa. To in še marsikaj o epskem pesniku vam lahko pripoveduje.

Kljub zadnji okupaciji, ko so njuni otro- ci morali v izgnanstvo in sta vsak dan ča- kala, da pridejo ponju, sta le dočkala tako visoko jubilejno leto. Če postane ma- ma malodušna, kadar jo boli srce, takrat ji vliva korajže Anton, ki je prava tršata slovenska korenina. Toda, upajmo, da bo tudi ona gledala z ljubljanim možem Abrahamu v obraz. Njena mati je prav tako dočkala 91. starostno leto in ožji sorodniki vsi nad 80 let.

Ob lepem jubileju se pridružuje čestit- kam tudi rudarsko Velenje in jima želi še mnogo zdravih in zadovoljnih let v krogu domačih!

žena*dom*družina*žena*dom*družina

Koristen pomenek s pericami v pralnih servisih

Pred dnevi se je zbralo v likalnici Klju- čavničarskega bloka v Celju okoli 20 pe- ric, ki v mehaniziranih pralnicah oprav- ljajo pranje in razbremenjujejo naše go- spodinjke enega najtežjih gospodinjstkih del.

V sporazumu s Stanovanjsko upravo je Zavod za pospeševanje gospodinjstva v Celju priredil omenjeni sestanek predvsem zaradi tega, da bi vskladil organizacijo, delo in postopek v teh pralnicah ter da bi medsebojno izmenjali dobre izkušnje.

Predhodna analiza dela in ureditev pral- nic v mestu in na terenu celjskega okraja je služila tovarišici iz Zavoda za koristno oporo pri dajanju navodil za pravilno ran- janje s stroji, za preizkušene postopke sa- mega pranja in za uporabo dognanega količinskega razmerja pralnih sredstev.

Na sestanku so poleg strokovnih vpra- šanj izstopala tudi druga važna organiza- cijska vprašanja. Predvsem so ugotovili, da je delovna moč v pralnici, kjer je mon- tiran en sam stroj, zaradi pomanjkanja tople vode precej zadržana. To delovno vrzel izpopolnjujejo nekatere žene s pri- pravlo perila za naslednje vloške ali z li- kanjem, kjer je likalnica urejena. Delo po tekočem traku bo steklo šele z namestitvijo

vsaj dveh strojev in dopolnilnih ogrevalnih pripomočkov, ki bodo nudili dovolj tople vode.

Z nabavo pralnih mrež, ki jih bodo pre- skrbile stanovanjske skupnosti, bo rešeno tudi vprašanje količinske dopolnitve perila za popolno izkoriščanje strojne zmogljivi- vosti.

Prav tako se je pokazala nujna potreba po primernih tehnicah, saj večina gospo- dinj nima prilike ugotoviti teže oddanega suhega perila, perice se pa pri ocenjevanju količine »na oko« večkrat zelo zmotijo.

Prinášanje pralnih sredstev tudi večkrat zadržuje perice pri delu. Zgodi se, da jih gospodinjke pozabijo prinesiti s perilom vred in jih dostavljajo z zamudo. Tako se za- vleče čas, ki je potreben za popolno raz- krajanje sredstev. Pa tudi kombinacija raz- nih pralnih sredstev je večkrat popolnoma nepravilna.

Centralni zavod za napredek gospodinj- stva v Ljubljani je že dalj časa načrtno

priobčeval vse, kar je v zvezi s strojnimi pranjem in iz te izsledke so na tem sestanku posredovali navzočim pericam, ki so z ve- likim zanimanjem sledile pojasnilom.

Brošuro o pranju z znanstveno ugotov- ljenimi izsledki, ki bo izšla v kratkem kot publikacija Centralnega zavoda v Ljublja- ni, naše žene željno pričakujejo. Ker se za te izsledke ne zanimajo samo perice, ki želijo čim bolj zadovoljiti gospodinjke, tem- več tudi same gospodinjke, bo Zavod za po- speševanje gospodinjstva v Celju skupno s SZDL prav tako priredil posvetovanja s skupinami gospodinj v obsegu stanovanjs- kih skupnosti. Tako bo prišlo glede na- čina pranja in uporabe pralnih sredstev do boljše spoznavanja med pericami in gospodinjami.

Veliko razumevanje za možne izboljšave je pokazal tudi zastopnik stanovanjske uprave. Prepričani smo, da bodo s skup- nimi prizadevanji naše pralnice mnogo pri- pomogle k razbremenitvi zlasti zaposlenih žena.

M. Z.

Ne silimo otroka jesti, če mu ne diši!

Kakor pri odraslih, imamo tudi pri otro- kih slabe in dobre jedce. Razume se, da je vsaka mati vesela, če njen otrok rad je in ne kremži ob hrani pri vsaki žlici. Če pa to pri vašem otroku ni slučaj, pa se nikar ne razburjajte in ne uporabljajte sile, če otrok odklanja jed. Poznam namreč mlado mamico, ki pri vsakem obroku, ki ga daje otroku, drži majhno šibo v rokah in čim se krmežljivemu malčku zatakne, ga že ošvrk- ne.

Manj bi bilo muk okrog hranjenja otrok, če roditelji ne bi obračali toliko pozornosti v to, ali njihov sinček ali hčerka dovolj je. Ni potrebno naglašati, da mora vsak otrok imeti dobro in zdravo prehrano, to- da to še ne pomeni, da mora pojesti prav vse, kar postavite pred njega. Mnogi starši ne vedo, da je zmanjšanje apetita pri de- tetu po prvem letu starosti popolnoma na- raven pojav. Do enega leta se namreč otrok zelo hitro razvija in raste, pozneje napreduje počasneje in zaradi tega tudi po- trebuje manj hrane. Če otrok od 1 do 5 let ne je toliko kot prej in da tudi v času obeda ni dovolj lačen, to še ni znak, da je otrok bolan. Ta pojav je razumljiv in se zaradi njega ni treba plašiti.

V petem ali šestem letu otrok spet začne naglo rasti in postaja spet dober jedec.

Ce pa se v tej dobi otrok naravno razvija in je zdrav, pa kljub temu odklanja vsako drugo jed, gotovo ne bomo brez vzroka krivili mater, da ga je razvedila z vmes- nimi vsakovrstnimi dodatki (sladkarijami). Tudi povsem majhni otroci že prav dobro vedo, katera jed je boljše in katera slab- ša. Če tu ne govorimo o posebni otroški izbirljivosti, pametni starši pač ne bodo pod grožnjo silili otroka, da je to, kar mu ne prija. Iste hranilne sestavine se mu lahko nudijo v kaki drugi jedi.

Pozabiti pa tudi ne smemo, da otrok vse do časa, dokler ne postane lačen, ne čuti zadovoljstva pri jedi. Otroku lahko je samo, kadar je lačen. Zaradi tega hranjenje izven obroka, nudenje sladkarij in stališče, da mora otrok zvečer več jesti, če je opoldne manj jedel — ustvarja samo nepotrebne težave v prehrani otroka. Če pa bodo star- ši spoznali, da je glad edini in najboljši regulator apetita pri otroku, hranjenje za mnoge obupane mamice ne bo predstavl- jalo več problema.

Pripranjeni smo, da je več kot more, ni dobro, ker se s tem doseže ravno nasprotni efekt: otroku se jed zagabi, izgubi se ono malo teka, ki ga ima in se navadi, da je samo še na silo.

»OTROK IN DRUŽINA«

Išla je 1. številka revije »Otrok in družina«, kar je 8 let izhajala pod imenom »Mladi svet« in je še danes naša edina vzgojna revija. Vse- bin, ki jo prinaša, bo novi naslov vsakekor bolj odgovarjal.

V 1. številki je uvod napisala odgovorna urednica lista Zima Vrščaj-Holy o preime- novanju revije in o pomenu, ki ga ima za vse, ki delajo z otroci in odrasajočo mladino. Leopold Krese piše o sklepu vodstva sindikatov, da bi uporabili čimveč sredstev za vsakdanje živ- ljenjske potrebe. Ljotica Jančič nas je sezna- nila z varstvom otrok v Celju in s tem, kaj vse so že tam storili, da bi razbremenili ženo vsaj najbolj napornih gospodinjstkih opravil. O pionirski in mladinski organizaciji na solah je napisala članek Irena Levičnik. O otroških hišah svetih pa B. A. Piroci.

Dr. Milica Bergant piše o nadaljevanjih raz- pravi: Custvena vzgoja in razvoj otroka v predšolski dobi.

Otroške vrtarice bo gotovo zelo zanimalo, kar je pisala Andreja Hadzi o najnovejših iz- kušanjih z avdiovizualnih sredstvih v otroških vrtih. Se nekaj o predvajanih filmih v naših kinodvoranah in ob uprizaritvi Osbornove drame »Ozri se v gnevu« — Pisala sta Marija Vogelnik o filmu, o drami pa Ivan Potrč.

Sledi še priljubljen pomenek s starši. V lo- šenjem letniku nadaljuje Helena Paharjeva spo- lni punk in prehaja v splošno vzgojo. Revija vsebuje tudi nekaj lepih literarnih prispevkov. Številka je vsebinsko in likovno bogata in bo gotovo razveselila vsako družino.

„SLOVENIJALES“ moderniziral svoj lokal

Pretekli torek so se potrošniki nemalo začudili, ko so v jutranjih urah stopili v prodajni lokal poslovalnice Slovenijales v Zidankovi ulici. Prej so bili ti prostori podobni bolj skladišču kot pa poslovalnici renomiranega podjetja Slovenijales. Podjetje je zato smatralo za nujno, sodobno preurediti poslovne prostore. Ne da bi trgovina trpela in ne da bi potrošniki sploh opazili, je Remont celjske stanovanjske uprave v piclem mesecu te tesne in neprijetne prostore spremenil v najmodernejšo, sodobno poslovalnico. Kljub generalni obnovi celotnega lokala je poslovalnica v januarju, mesecu obnove, dosegla prometa precej preko 20 milijonov dinarjev.

Slovenijales je poslovalnico v Zidankovi ulici prevzel leta 1957 (pred tem je tu posloval podjetje »Savinja«). Novo podjetje je takoj nastopilo s širokim asortimanom najrazličnejšega blaga in doseglo že v prvem letu svojega poslovanja 128 milijonov prometa (»Savinja« je dosegla letno največ 54 milijonov). V lanskem letu je poslovalnica Slovenijales dosegla 198 milijonov prometa (letni plan so dosegli že v mesecu septembru), za to leto pa imajo planiranih 180 milijonov, vendar pri-

čakujejo, da bodo dosegli najmanj 250 milijonov prometa.

Slovenijales prodaja svoje izdelke trgovski mreži po vsej Jugoslaviji, izvaža pa kar v 47 držav. V Ljubljani ima veliko centralno skladišče, ki je nekak zbirni center slovenske pohištvene in predelovalne industrije. To je največje skladišče v Jugoslaviji. S tega skladišča lahko celjska poslovalnica na željo potrošnika v 2 do 4 urah nabavi zaželeno pohištvo in ga pelje stranki direktno na dom. Velika ugodnost, ki jo nudi podjetje Slovenijales svojim strankam je brez dvoma tudi ta, da prevaža pohištvo do 25 km brezplačno na dom.

Da ima poslovalnica v Celju vsakovrstno, najmodernejšo sodobno pohištvo po konkurenčnih cenah in da lahko zadovolji najizbirnejši okus, pa se lahko sami prepričate.

»Slovenski solisti«

»Slovenski solisti« so mlad instrumentalni ansambel, sestavljen iz najboljših slovenskih instrumentalistov - godalcev. Pred dvema letoma jih je zbral profesor Karlo Rupel in jih kot dirigent predstavil na Ljubljanskem festivalu. Mladi ansambel si je takoj pridobil simpatije občinstva in lani spet nastopil na festivalskih prireditvah. V letošnji sezoni bo ansambel prvič koncertiral v okviru rednih abonmajskih koncertov v Ljubljani, Mariboru in Celju.

Slovenski solisti bodo v Celju na 2. abonmajskem koncertu izvedli štiri dela: Škerjančev Glasbo za godala, Schönbergovo mladostno, romantično simfonično pesnitev »Ozarijeva noč« ter dve deli iz baročne literature: Bachov klavirski koncert v D-molu s solistom Marijanom Lipovškom ter Händlov Concerto grosso s solisti Albertom Dermeljem, Zdravkom Cenzlom in Cendo Sedlbauerjem. Koncert bo, kot vedno abonmajski koncerti, v sredo, 18. februarja v dvorani Narodnega doma.

celjski trg

(cene v oklepaju veljajo za privatni sektor)
Krompir 18 (18), čebula 70 (75), ohrovt 30 (30), zelje sveže 20, zelje kislo 45, repa sveža 6, repa kisla 22, fižol visok 70-80 (70), fižol nizki 55-65, solata (135), špinata 200, motovilec 200, cvetača (86), jedilni korenček 30 (30), pori 40 (40), peteršilj 80 (50), kolaraba 30, rdeča pesa 30 (30), česen 170 (170), hruške 70, jabolka 20-30, orehi celi 120 (120), orehi jed. 420-450 (450), mleko 35, maslo 500, smetana 240, skuta 150, jajca 18-20 (18), perutnina 400-650, hren 120-150, sadje suho 80-120, limone (280), pomaranče (250), fige suhe (200-250), slive suhe (200), dateljni zavitek (60), grozdje (160), rozine (540), orasi (450), ribe morske 160-180.

OB 40-LETNICI KPJ Izdelali so podroben program proslav do avgusta

Ta teden se je v Velenju sestal odbor SZDL. Na sejo, ki je bila posvečena pripravi 40-letnice ZKJ, je povabil tudi vse predstavnike množičnih organizacij in podjetij. V Velenju bo SZDL ugotovila aktivnost vseh članov in s tako sestavljenim pregledom skušala razbremeniti nekatere aktiviste, privabiti pa ostale. V Velenju je nad 100 intelektualcev. Prav tako si bo organizacija napravila točno evidenco dela vseh organizacij in spoznala delovne programe.

Glavna točka dnevnega reda so bile priprave na proslavo 40-letnice KPJ. Tak podroben program proslav so sestavili do avgusta.

Uvod v proslavljanje bo 8. marca. Takrat bo Društvo za napredek gospodinjstva v Velenju pripravilo svečano proslavo s družabnim večerom. Po proslavi bo odprta razstava gospodinskih pripomočkov in kuharskih izdelkov.

V drugi polovici marca bo dramska sekcija Svobode uprizorila Hlapca Jerneja. Nekaj dni pred tem bo recitacijsko-glasbeni večer, ki ga pripravlja recitacijski zbor

gibanje prebivalstva

V času od 31. januarja do 7. februarja 1959 je bilo rojenih: 20 dečkov in 22 deklic

Poročili so se:
Anton Paj, strugar iz Zbelovega in Stefanija Plevnjak, delavka iz Celja. Jožef Kopinšek, živilorejec iz Sentjurja in Marija Pajk, gospodinja iz Gorice p. Smartnem. Jože Juvan, komercialist iz Primoža in Ana Lužnik, knjigovodkinja iz Radmirja. Francišek Korber, ing. gozdarstva iz Mozirja in Emilija Fedran, nameščena iz Bočne. Marijan Skalič, kovinostrojar in Martina Stiplovec, krojačica, oba iz Celja. Ivan ing. Rihtar, ing. gozdarstva in Danijela Crepinšek, profesorica, oba iz Celja. Peter Prelog, študent in Ilse-Marija Kleinschrot, oba iz Celja. Jakob Golež, žični tkalec in Frančiška Rizmal, delavka, oba iz Celja. Dušan Jožef Ribič, zidar, pomočnik iz Gave in Helena Kroljč, polj. delavka iz Prošinske vasi. Milija Ilić, radiotelegrafist iz Ljubljane in Zdenka Abram, babica iz Stor. Jožef Tovornjak, gradbeni delovodja iz Dobropolja in Marija Palir, frizer, pomočnica iz Celja. Karl Gaberšek, mizar, pomočnik in Danica Labohar, gosp. pomočnica, oba iz Poljč. Edvard Zagoda, strojni ključavničar in Irma Blanc, delavka, oba iz Celja. Milan Kolar, avtomehaničar in Genovefa Korbar, nameščena, oba iz Celja. Martin Podgajski, poljski delavec in Marija Cremonžnik, gosp. pomočnica, oba iz Celja. Janez Poženel, skladiščnik in Rozalija Lipar, delavka, oba iz Celja. Silvester Podgoršek, soboslikar in Matilda Nerat, tkalka, oba iz Celja. Franc Kranjc, kmet iz Podgorja pod Cerinom in Stefanija Benzenšek, poljedelka iz Bukovja. Miodrag Stojadinović, podoficir JLA in Mirjana Milovanović, gospodinja, oba iz Celja. Stanko Kukec, ključavničar in Majda Primožič, trg. pomočnica, oba iz Celja.

Umrli so:
Stanislav Muškotev, poljedelec iz Šentvida p. Groblnem, star 34 let. Vlasta Suster, otrok iz Celja, stara 15 dni. Alojz Tostovski, otrok iz Tera p. Ljubnem, star 2 leti. Katarina Kalander, gospodinja iz Celja, stara 80 let. Martin Jelovec, upokojenec iz Celja, star 80 let. Maks Seiberl, delavec iz Stor, star 51 let. Alojzij Slapnik, poljedelec iz Smartna ob Dreti, star 25 let.

amaterskega gledališča z glasbeno sekcijo Svobode.

Centralna proslava 40-letnice bo 19. IV. Z njo bodo prikazali zgodovino KPJ s posebnim ozirom na Saleško dolino. Poznano je, da je prvi skojevac padel v NOB prav iz te doline. Prav tako so že 8. oktobra 1941 napadli partizani Soštanj. Skratka — vse polno dogodkov, ki bodo bogato gradivo za centralno proslavo. Na predvečer bo koncert godbe na pihala, 19. aprila dopoldne pa svečana povorka uniformiranih gasilcev, rudarjev in drugih. Na skupnem mestu bo nato velika politična manifestacija z govori.

1. maj bodo Velenjčani preživali na Paškem Kozjaku. Tam bo otvoritev nove pla-

PRIPRAVLJENI SO DELATI. TODA NIMAJO SREDSTEV

V Podsedri ima prosvetno društvo precejšnje težave. Vključili so vso mladino in vsi so pripravljeni delati, toda popraviti bi morali onemogle kulise, urediti oder, pa ni denarja. Pravijo, da bodo kljub vsemu skušali z igrjo priti do denarja. Nabavili bi si radi vsaj gramofon, da bi lahko imeli plesne vaje. 8. marca pa nameravajo prirediti krajevno akademijo v proslavo 40. obletnice KP in SKOJ. Mladi učitelji, ki sami poučujeta vseh osem razredov, sta resnično poživljiva, da kljub prekomerni zaposlitvi ne pozabljata na važno delo z mladinsko organizacijo in prosvetnim društvom.

ŽE 6 PREDSTAV V VELENJU

Dolgo so v Velenju pogrešali zdravo in koristno razvedrilo za naše predšolske otroke. Odkar so tu ustanovili lutkovno sekcijo, je tudi otrok dobil prepotrebno kulturno razvedrilo. Šest nastupiranih lutkovnih predstav, ki so jih večkrat ponavljali, je lep uspeh te sekcije v kratkih štirih mesecih. Lutkovna sekcija, ki jo vodi učiteljstvo obeh osnovnih šol v Velenju, pa ne skrbi le za organizacijo predstav. Samo vzgaja in usposablja osnovnošolsko mladino, da lahko igra lutke. Nepopisno je veselje mladih igralcev, ki nastopajo in posredujejo delček odrske umetnosti najmlajšim. S tem, da vadijo osnovnošolsko mladino v igranju lutk, si bodo vzgojili mlad in sposoben kader in prepričani smo, da bo lutkarstvo v Velenju postalo vsakdanja potreba naših najmlajših. Edina ovira za še večji razmah priljubljenih dejavnosti je prostor. Sedaj se stiskajo v malem prostoru poleg velenjske čitalnice.

LEPA GESTA

Na zadnji seji delavskega sveta Rudnika lignita Velenje so sprejeli sklep, da se kolektiv vključi v članstvo Delavske univerze Velenje in prispeva enkrat letno kolektivno članarino. S tem je rudnik lignita ponovno dokazal da cení izobraževalno dejavnost.

ninske koč. Nanjo bodo vzdali tudi spominsko ploščo kot spomin na prehod slavne XIV. divizije 1944. leta. Prav tako bodo maja odkrili spominsko ploščo na vseh ostalih in zelo poznanih partizanskih postojankah kot v Podkrajju, na Graški gori, ki jo imenujejo partizansko mater, in drugje.

25. maj — Dan mladosti — bo posvečen obletnici SKOJ. Združen bo z množičnim telesnovzgojnim nastopom na velenjskem stadionu. V juniju bo organizacija ZB organizirala več izletov in mitingov v partizanskih krajih: Graški gori, Cirkovcah in Plešivcu.

3. julij bo v Velenju nadvse lep. Tokrat bo otvoritev novega centra Velenja s tremi neboličniki, kulturnim in zdravstvenim domom in upravnim poslopjem rudnika. Dan sam pa bo posvečen tudi spomenu na leto 1941, ko so partizani obračunali z domačimi izdajalci v Velenju. Istega dne popoldne bo Ljudska tehnika organizirala avto in moto dirke. Naslednji dan bodo ponovno izletli v okoliške kraje, združeni z odkritjem spominskih plošč.

Do maja bodo prebivalci starega dela Velenja s krajevnim odborom olepšali hiše in tlakovali ceste do železniške postaje. Maja in junija bo štab delovnih akcij organiziral delovno akcijo za ureditev novega centra, ki bo ponos Saleški dolini. Prav s prostovoljnimi delom, ki ga ne bo malo, bodo najlepše počastili spomin na 40-letnico ustanovitve Partije.

NENADOMA UMRL

Pred dnevi je iz naše sredine nenadoma strgala smrt 59 let starega Srečka Majerja iz Soštanj. Ob odprtem grobu se je od njega poslovila množica ljudi. Pokojni je bil vzor delavnega človeka. Bil je upravitelj Vajenske šole Soštanj in je v precejšnji meri njegova zasluga, da imajo vajenci danes lepo in novo šolo. Njegovi stanovski tovariši v Soštanju ga bodo težko pogrešali. Mladina naj se ob njem uči delavnosti.

V LESIČNEM LEPA KNJIŽNICA

Povsod na Smarskem tarnajo, da ni prostora; tako so tudi v Lesičnem brez njih. Rahlo upajo, da jih bodo vsaj nekaj dobili z dograditvijo polne osnovne šole v Lesičnem, za kar so načrti že pripravljeni in sredstva zagotovljena. Ne morejo se lotiti kakšne večje uprizoritve, zato pa se bolj izživljajo v knjižnici. 1165 knjig so si izposodili v sezoni, kar je za ta kmečki predel prav lepo. Zadruga je pokazala za knjižnico razumevanje in je dodelila za nabavo knjig 10.000 din. Predsednik prosvetnega društva tov. Jože Kocman pravi da bodo ob sodelovanju mladine vendar nekaj storili: uprizorili bodo igro, organizirali vrsto splošnih in kmetijskih predavanj ter povečali obisk v čitalnici.

Letošnje pustne norčije

Kurent kot izvirna slovenska maska ni imela konkurence, zato je bil »gost iz Prlekije« deležen izredne nagrade.

Od medvojnih časov, ko je okupator prepovedal celo pustovanje v strahu pred morebitno oboroženimi »maškarami«, se iz leta v leto »pustni prazniki« izboljšujejo. V nekaterih krajih po Sloveniji prirejajo v pustnih dneh velike in organizirane karnevale, ki zajamejo cela naselja in se ne omejujejo zgolj na dvorane, pred katerimi »straži« visoka vstopnina.

Brez dvoma si Turistično in olep-

ševalno društvo v Celju ne lasti monopol nad pustovanjem. Prirejanje maškarad je tradicija tega društva in prav resno bi se lahko zballi, če bi brez iniciative naših »olepševalcev« belo Celje v pustnih praznikih ne bilo preveč veselo.

V »Unionu« je bila tudi letos maškarada na visokem nivoju. Razmera visoka vstopnina ni zavrla »juriša« Celjanov na blagajno prodaje. Prostori »Uniona« so bili dekorirani v stilu »hula hoop« in do jutra »non stop« nabito polni. Z maskami nekam ne gre stvar naprej. Bilo jih je malo in še med temi malo dobrih, domiselnih in smešnih. Program je bil predolg, čeprav precej posrečen. O maskah in izbiri najboljših pustimo »govoriti« fotoobjektivu...

Poleg otroške in mladinske maškarade, ki ju je pripravilo Turistično in olepševalno društvo v istih prostorih na pustno nedeljo, je bilo še več internih maškarad in zabav. Poročajo, da je bila zelo posrečena v Zalcu in da v Soštanju tudi ni bila iz zadnje moke.

Ceravno je bilo težišče »praznovanja« prestavljeno na soboto in nedeljo, je bil pravi pust šele na pustni

torek. Za to so nenapovedano poskrbeli Zalcani s svojo vesoljsko invazijo na Celje. Nobenega dvoma ni, da so Zalcani prevzeli iniciativo v domiselnosti in presenetili Celjane z dolgo kolono motoriziranih maškar. Nekdo je v šali in napol zares dejal, da je to bila zamaskirana revija žalskega motoriziranega standarda, vendar je to prej zavist kot kaj drugega. Da ne bo šlo v pozabo, kratke opise.

Z oglašujočim ropotom so priropotali v Celje in križarili po mestnih ulicah. Kolona avtomobilov našim ljenih s simboli, karikaturami in napisi je zbobnala na kup množico, kakršne ni sredi poletja na korzu. Kolona je bila organizirana. Marsovska policija je vzdrževala red, v koloni so bile vesoljske rakete, zastopstvo »lepega« spola iz Hollywooda, televizijska in filmska ekipa, marsovska sanitetna ekipa, reklamni avto za pogrebni zavod in cela vrsta drugih posrečenih skupin. Zalcani so zadel v črno. Ni jim šlo za to, da bi bili estetsko ne vem kako »doterani«. V gasilskih delovnih kombinizonih, v delovnih oblekah škropilničarjev hmelja, v navadnih ponošenih kosih oblečili, pokriti z razno šaro in navlako so bili smešni, zato toliko bolj parodični in bodijikavi. Nekaterim je samo dolg nos sredi obraza pripomogel k pustni veličini in že je bil tarča smeha

Pogreb Mlinarjevega Janeza, v vrsti žalujočih ostalih tudi »obergljeno« olepševalno društvo, je bila skupina, ki si je upravičeno pridobila prvo nagrado

Drugo nagrado za najoriginalnejše maske je dobila maska »filmska kamera«. Pri tekmovanju v hula hoop ni bilo ravno videti, da bi bila maska importirana naravnost iz domovine te nove epidemije.

med množico radovednih celjskih zijal.

Tako množično pustno veselje bi si Celjani pač tudi lahko privoščili. Elitno maškarado ni videlo več kot pičel tisočak Celjanov. Zakaj bi ne privoščili ostalim desetstisočem nekaj smeha, dobre volje in razvedrila? Za tako množična pustovanja bi kaj lahko poskrbela društva brez posebnih stroškov. Toda izgleda, da smo Celjani preveč resni, čeprav manj kot se delamo, da smo. Pust je

pust in kaj bi se v strahu za avtoriteto morali skrivati v zaprte prostore, v zaključene družbe.

Toda kam bi s temi nasveti in pripombami.

Po toči zvoniti je prepozno, do prihodnjih »pustnih praznikov« pa je celo leto časa, kar je dovolj, da gre še tak predlog v pozabo...

(Kurent)

Polž — ali bolje polževka, je na svojstven način prikazala možnost rešitve stanovanjskega vprašanja na principu križanja človeka s polžem. Za ta domiselni predlog si je maska priborila tretjo nagrado.

šport • šport • šport • šport • šport

Ob ustanavljanju občinskih zvez Partizana

Na zadnji razširjeni seji upravnega odbora okrajne zveze Partizana Celje je bil med drugim sprejet tudi sklep, da je treba še v tem mesecu pripraviti vse potrebno za sklenitev ustanovnih skupščin občinskih zvez Partizana. Zadnji kongres za telesno kulturo v Beogradu je jasno poudaril, da morajo komune postati tudi na področju telesne vzgoje in športa tisti faktor, ki bo usmerjal vse življenje pri nadaljnjem razvoju in rasti Partizana, športnih društev in sorodnih organizacij.

Sicer pa — kaj bi o tem še razpravljali, saj vsi državljani vendarle poznamo vlogo in pomen naših komun. Na vseh področjih našega družbenega življenja smo že našli določene oblike in vsebine dela, ki nas vodijo do nalog, do spodobnih ciljev. Čaka nas le še naloga, da te telesne vzgoje in športa postavimo v teh okvirih na tisto mesto kot ji po njeni družbeni vlogi in pomenu pripada.

Vselej trdimo, da organizacijske oblike ne bi smele zavirati kakršnekoli dejavnosti, tako tudi ne na področju telesne kulture, da se lahko te življenjske bogate izživila v raznih oblikah in v različnih organizacijah, kajti nam vsega je le važno dejavnost kot taka in vsega je le važno, da se z njo ukvarja. Če pa bi število ljudi, ki se z njo ukvarja, ne bi bilo večje, ne bi bilo potrebno, da bi se organizacije, ki so namenjene telesni vzgoji, razvijale po posebnih konferencah, skupščinah, sejah in podobnih zbiorih. K konkretnemu reševanju tega problema pa se ni pristopilo! Druga se večja slabost pa je vsekakor v tem, da nismo znali približati organizacije našemu terenu, predvsem na vas in industrijska naselja, kar smo se oklepali centralističnega vodenja, ki je obstojelo osnovnih organizacij. Vsa zadnja leta smo se zadovoljili že z ustanovitvenimi društvi ter gradili po direktivah iz republiških organov preko okrajnih zvez in podzvez tekmovalni sistem in vso ostalo življenje. Le malokdo se je žutil odgovornega za razširitev osnovne mreže društev na terenu, vsak je posegel le v obstoječa ter preko njih želel izvajati svoj program. Tako n. pr. danes že ugotavljamo, da Kosarška celjska podzveza pošilja instruktore po partizanskih društvih brez soglasja in vednosti okrajne zveze Partizana, ki je odgovorna za delo in življenje teh društev. Posamezne športne podzveze niti nimajo svojih osnovnih organizacij in se na vse pretege trudijo, da bi obstoječim partizanskim društvom vsilile svoj program dela. Ob vsem tem se vprašamo — kje je sedaj po zaključkih vidna enotnost naše telesne vzgoje, kdo bo jamčil, da se bo v osnovnih organizacijah izvajala takšna telesna vzgoja, ki bo v skladu s potrebami naše družbe, gospodarskim razvojem itd. Brez dvoma lahko pozdravimo zanimanje naše mladine in njihova nagnjenja za določene športe, vendar smo pa dolžni vsakršno dejavnost razvijati v skladu z občini smotri in načeli, ki jih za sledenje naše telesnovzgojne gibanje. Poleg razvedrila in zabave moramo zasledovati tudi še vzgojne, zdravstvene, izobraževalne, moralne in druge smotre, ki v celjski pripravi vzgoji in telesni kulturi je postavil zahtevo, da se naj v bodoče razvija naše telesnovzgojno in športno življenje edinstveno. Proces združevanja bi se naj prvenstveno odražal v decentralizaciji in demokratizaciji vodenja teh organizacij in v sprejetju edinstvenega minimalnega programa telesne vzgoje, ki bi bil obvezen za organizacijo Partizana in športna društva. Pot v združevanje obeh organizacij — Partizana in športa — bi se naj odražala tudi preko skupnih akcij, v skupnih organizacijah, skupnih gradnjah objektov za množično telesno kulturo, v skupni propagandi, skupnem šolanju in izkoriščanju kadrov in podobnih oblikah dela. Vsekakor je tudi eno bistvenih vprašanj razvijanje našega tekmovalnega sistema, finaniranja organizacij za telesno kulturo itd. Ob iskanju konkretne rešitve vseh gornjih vprašanj je že zadnji kongres telesne kulture postavil jasno stališče, da je treba na sedežih vseh občin ustanoviti močne občinske zveze za

Ukinitev vseh športnih podzvez v Celju

V skladu s priporočili OK ZKS Celje, OO SZDL Celje, občinskimi komiteji ZKS in odbori SZDL bo v prihodnjem tednu okrajni Svet za telesno vzgojo sklical vse vidne funkcionarje okrajne zveze Partizana, okrajne športne zveze in vseh obstoječih športnih podzvez na področju celjskega okraja zaradi razprave o bodočih oblikah vodenja telesne vzgoje in športa v okraju. Kot je vsem znano, so na zadnjih konferencah ZKS in SZDL v okraju in občinah s predstavniki Partizana in športnih društev izrazili mnenje, da je treba v bodoče razvijati telesno vzgojo in šport preko enotnega okrajnega organa, na področju občin pa bi prevzele odgovornost za to dejavnost občinske zveze Partizana. Namen konference bo, da pripravijo ustrezne zaključke, ki bodo pripomogli bolj koordiniranemu delu med okrajno zvezo Partizana, okrajno športno zvezo in njenimi strokovnimi podzvezami. Kolikor smo obveščeni bi v letošnjem letu naj prevzel to nalogo koordinacijski odbor, katerega bi sestavljali najvidnejši funkcionarji obeh okrajnih organov, vse podzveze pa bi bile ukinjene in bi svoje delo razvijale v obliki komisij, ki bi bile formirane pri koordinacijskem odboru. Koordinacijski odbor bi predvsem skrbel za vzgojo kadrov — prednikov in instruktorev za celoten okraj in instruktorsko vlogo, vse ostalo delo pa bi se odvijalo na novoustanovljenih občinskih zvezah Partizana.

NOGOMETNO DRUŠTVO »KLADIVAR« CELJE
Stadion na glaziji v nedeljo, 15. 2. 1959 ob 13.30
prijateljska nogometna tekma
DRAVA (Ptuj) : Kladivar

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTNI PREDAČ 16 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 603-11-606-1/3-266 PRI MEŠTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN POL-LETNA 250 DIN, CETRTLETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRACAMO — TISKA CELJSKA TISKARNA V CELJU

telesno vzgojo, ki bodo morale nase prevzeti tudi skrb in odgovornost za razvoj športne aktivnosti. Ta vprašanja so obravnavali tudi sekretariat OK ZKS Celje, SZDL, okrajni in občinski Sveti za telesno vzgojo, pred dnevi pa tudi odgovorni delavci v partizanski organizaciji.

Dobra udeležba in odlični rezultati!

Pod pokroviteljstvom OK ZKS Celje je bil v nedeljo dopoldne v počastitev 15-letnice ustanovitve VII. Srbske brigade, za katere sestavljajo celjske vojaške enote, patrolni brigadni pohod s streljanjem. Udeležba je bila kljub hudemu mrazu razveseljena. Na startu je bilo 44 ekip, od tega 38 moških in 6 ženskih. Proga

ciji. Vsi so si bili edini v tem, da je treba na vseh sedežih občin postaviti enotna čvrsta občinska vodstva za telesno vzgojo, ki bodo odgovorna za ustanavljanje novih društev, koordinacijo dela, razvijanje tekmovalnega sistema, gradnje objektov, finančna vprašanja itd. Takšne organe imamo doslej že v občinah Celje, Zalec, Soštanje in Slov. Konjicah, ustanoviti pa jih bo treba še v Smarju, Laskem, Mozirju, Laskem in Sentjurju. Le s pomočjo teh organov in sodelovanjem vseh ostalih občinskih množičnih organizacij, oblasti in političnih organizacij, bo možno v letošnjem letu uresničevati sklepe jugoslovanskega kongresa telesne kulture, predvsem pa doseči večjo množičnost in boljše vsebino dela. To pa je navedeno tudi glavni smoter nas vseh, ki si želimo vidnega izboljšanja na področju telesne vzgoje in športa v celjskem okraju.

najboljša mesta pobrali strelci iz strelskih druščin. Letos je bilo drugače. Vse kaže, da so se pripadniki JLA dobro pripravili na tekmovanje. Pri moških srečamo na prvih treh mestih kar 3 ekipe JLA, ki so v pičli uri hoda in z dobrimi rezultati v streljanju potisnili tekmovalce iz strelskih druščin in partizanskih

Ekipa »Partizana« iz Polul na tekmovalni progi

je vodila od kavarne Evropa po Teharski cesti do spomenika I. Celjski četli na Teharjih ob levem bregu Voglajne, nato mimo bivše stolarne preko Voglajne in preko Bukovčaka nazaj po Mariborski cesti na nastopno mesto. Moški so imeli progo dolgo nekaj nad 10 km, ženske pa nekoliko krajšo. Posebnost tekmovanja je bila v tem, da ekipam ni bilo dovoljeno tekanje, vmes pa so morali opraviti še streljanje z vojaško puško na 50 m v meto 30x50 cm. Rezultati streljanja so se vsteli v doseženi čas in so bistveno odločali o vrstnem redu posameznih ekip.

Patrolna tekmovanja s streljanjem imajo v Celju že svojo tradicijo. Doslej smo bili več ali manj že navajeni, da so na teh tekmovanjih

društev na slabša mesta. Nekoliko moških ekip, ki bi se odlično uveljavile, je bilo diskvalificiranih zaradi tekanja. Sede na 4. mesto se je uveljavila II. ekipa SD TEMPO iz Celja.

Pri ženskih so se tokrat odrezale strelke Lahovič, Tržan Majda in Heda iz SD IVANUS (Kovinotekna), ki so kar za dobre 5 minute bile hitrejšje od tekmovalec SD IVO LOLA RIBAR. Na 5. mesto so se uveljavile zastopnice SD Bratov Hrovatin iz Liboj, sledijo pa ekipa TVD Partizan Celje-Pelule, SD TEMPO in SD METKA.

Tekmovanje je bilo vzorno organizirano, zmagovalne ekipe so prejele v dar lepe pokale, najbolje plasirane ekipe pa še denarne nagrade.

DVOBOJ VOJVODINA : SLOVENIJA V CELJU

Dne 28. februarja in 1. marca bomo Celjani pričali zanimivega dvoboja v vajah na orodju med Vojvodino in Slovenijo. Nastopile bodo mladinske ekipe mladinci in mladinke. Dvoboj bo v Celjskem ljudskem gledališču. O sestavi posameznih reprezentanc in izgledih dvoboja bomo še poročali. Zanimivost bo vsekakor v tem, da bodo vsi tekmovalci in tekmovke nastopili le v poljubnih sestavah. Po dolgih letih se nam končno le obeta, da bomo videli na posameznih orodjih res izbrane mlade telovadce in telovadke, bodoče državne reprezentance v tej športni zvrsti.

PRVI START-CELJSKIH ATLETOV IN ATLETINJ

AD Kladivar bo v soboto in nedeljo v telovadnici II. osnovne šole priredil veliko tekmovanje — prvenstvo celjske občine v pokritih prostorih za vse oddelke. Tekmovanje bo v troboju — tek 20 m, troskok in met kroglice oz. medicinke. Med celjsko mladino in pionirji je ogromno zanimanja za tekmovanje. Društvo je prejelo celo kopico prijav, saj imajo pravico nastopa prav vsi ne glede na društveno pripadnost. Zmagovatelji v posameznih disciplinah bodo prejeli diplome in knjižne nagrade.

V soboto bo start ob 17. uri, v nedeljo pa ob 10. uri! Največ zanimanja za to tekmovanje je na celjskih šolah, predvsem med pionirji, ki so doslej pogrešali sličnih nastopov.

ZMAGA IN PORAZ NOGOMETASEV KLADIVARJA

Nogometaši Kladivarja so letos zgodaj pričeli z igranjem moštva. Kljub ostremu mrazu se namreč tekmovalna sezona naglo približuje. Sredi marca bomo že gledali borbe za točko! Preteklo nedeljo je Kladivar gostoval v Velenju proti tamkajšnjemu Rudarju in ga premagal kar z 11:1!

Zadnje nedelje je Kladivar gostoval v Ptuj proti Dravi, kjer je nastopil nekompleten in se vrnil domov poražen z 0:2!

Upajmo vsaj, da bo v povratni tekmi, ki bo to nedeljo v Celju, domačinom le uspel revanš.

SLABI REZULTATI BETONA V KRANJU

Kegljači celjskega BETONA so v nedeljo nastopili v četverboju v Kranju v II. kotu slovenske lige. Na nastopu so bili zasedli in niso dosegli svojih običajnih rezultatov. Stevika 6504 podrih kegljev ni odraz kvalitete izbranih celjskih kegljačev! Posamezniki so dosegli naslednje število kegljev: Zagore 787, Vavovčev 806, Kolenc 792, Tome 769, Cufuta 710, Lubež 781 in Marinek 813.

ROMAN LESEK NA DUNAJU

Znani celjski atlet Roman Lešek bo 20. t. m. nastopil na velikem mednarodnem atletskem tekmovanju na Dunaju, kjer bo tekmoval v skoku ob palici.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij v podjetju »MESNINE«, CELJE, Prešernova ul. 2

razpisuje
naslednja delovna mesta:
saldokontistko z znanjem strojepisja,
mezdni knjigovodja z znanjem strojepisja.
Plača po tarifnem pravilniku.

KMETIJSKA PROIZVAJALNA POSLOVNA ZVEZA ŠMARJE PRI JELSAH

želi nabaviti več motornih koles sodobne izvedbe. V poštev pridejo osnovna sredstva družbenih organizacij. — Ponudbe pošljite z navedbo cene, znamke in leto gradnje na upravo Kmetijske proizvajalne poslovne zveze Šmarje pri Jelšah.

DELOVNI KOLEKTIV TRGOVINE Z ZELENJAVO IN SADJEM »LAVA«

razpisuje

DELOVNO MESTO RAČUNOVODJE.

Pogoj: dovršena srednja ekonomska šola ali večletna praksa v računovodstvu. Prijave pošljite pisмено do 15. II. 1959 na naslov »Lava«, trgovina z zelenjavo in sadjem, Celje, uprava Lava 9.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

Keramične industrije Liboje

Pošta Petrovče — Celje

RAZPISUJE NA OSNOVI PRAVILNIKA O DELOVNIH RAZMERJIH, CLEN 28, 69 IN 73 NASLEDNJA DELOVNA MESTA, STIPENDIJE IN VAJENSKA MESTA:

I.

DELOVNA MESTA:

1. TEHNOLOG — inženir kemije s 5-letno prakso v industriji.
2. Več KEMICNIH in STROJNIH TEHNIKOV z vsaj 2-letno prakso v industriji (za vodilna delovna mesta v proizvodnji).
3. STROJEPISKO II. razreda — zaželeno praksa pri administrativnem delu.
4. 2 KURJACA PARNEGA KOTLA — opravljen izpit, 2 leti prakse.
5. STROJNEGA KLJUCAVNICARJA — z opravljenim izpitom.

II.

STIPENDIJE:

1. Srednja tehnična šola, oddelek za kemijo.
2. Srednja ekonomska šola.

III.

VAJENCI:

1. 2 slikarja keramike — dovršena nižja šola.
2. 1 modelarja davčevih modelov — dovršena nižja šola.
3. 5 strugarjev keramike — najmanj 6 razredov nižje šole.
4. 6 žgalcev keramike — najmanj 6 razredov nižje šole.
5. 1 šamoter — najmanj 6 razredov nižje šole.

1. Kandidati za razpisana delovna mesta vložijo prošnjo na naslov: Komisija za delovna razmerja Keramične industrije Liboje, pošta Petrovče, najkasneje do 1. marca 1959. Prošnji je priložiti ustrezna dokazila o šolski in strokovni izobrazbi.

II. Prednost pri podelitvi stipendije imajo kandidati, katerih starši so v delovnem razmerju pri podjetju, otroci padlih borcev in socialno ogroženi. Pri izbiri se bo upetošval šolski uspeh, kakor tudi to, če je kandidat že opravil izpit čez enega ali več letnikov šole, za katero glasi ta razpis. Prošnjo je dostaviti Komisiji za delovna razmerja Keramične industrije Liboje, pošta Petrovče — Celje in ji priložiti zadnje šolsko spričevalo ter ustrezne dokumente za dokazovanje razpisanih pogojev do 1. marca 1959.

III. Za kandidate, ki vložijo prošnjo za uk v Keramični stroki veljajo isti splošni pogoji kakor pod številko II. Prošnjo lahko vložite najkasneje do 31. marja 1959 na isti naslov.

objave in oglasi-objave in oglasi

Združenje šoferjev in avtomehanikov Okrajni odbor Celje išče mlajšega upokojenca ali invalida za honorarno zaposlitev. Interesenti naj pošljejo pisemne ponudbe na naslov: KRIVEC Vinko, Celje, Dečkova cesta blok D do 28. II. 1959.

K INSTRUKCIJAM angleščine sprejemne št. 2 do 3 dijake (ali dijakinje). Informacije: Celje, Stritarjeva ulica 20/I od 12 do 14 ure. PRODAJ enostanovanjsko hišo z vrtom in majhnim sadovnjakom na periferiji Celja (izven obzega gradbenega okoliša). Naslov v upravi lista.

radio 202m

Nedelja, 15. februarja
Pogovor z državljani
Zabavna glasba, vmes objave
Zelili ste — poslušajte!

Ponedeljek, 16. februarja
Celjska kronika
10 minut z orkestrom David Rose
17.20 Športni tednik
Zelili ste — poslušajte!
Zabavna glasba, vmes objave

Torek, 17. februarja
Celjska kronika
17.10 Koronice igra pihalna godba »France Prešeren« p. v. Ivana Karlovcica
Zelili ste — poslušajte!
Zabavna glasba, vmes objave

Sreda, 18. februarja
Celjska kronika
17.10 V tričetrtinskem taktu
17.20 »Obisk v kmetijsko-gospodarski šoli na Dobrni« — reportaža
Zelili ste — poslušajte!
Zabavna glasba, vmes objave

Cetrtek, 19. februarja
Celjska kronika
17.10 Pojo »Savinjčanje« p. v. Marjana Kozmusa
Zelili ste — poslušajte!
Zabavna glasba, vmes objave

Petek, 20. februarja
Celjska kronika
17.10 Od melodije do melodije
Zelili ste — poslušajte!
Zabavna glasba, vmes objave

Sobota, 21. februarja
Celjska kronika
17.10 »Po mene so prišli« — spominska oddaja o Kajuhu
Zelili ste — poslušajte!
Zabavna glasba, vmes objave

PRODAM štiridelno orehovo (furnirano) omaro. Naslov v upravi lista.

PRODAM trčno žago. Lah Albin, sodar, Drešnja vas, Petrovče.

PRODAM sobno pohištvo v staronemškem slogu: veliko kredenco z marmornato ploščo, omarico z velikim ogledalom in marmornato ploščo, divan, štiroglato mizo in 4 stole, omaro z ogledalom in marmornato ploščo. Poizvedli pri: Govarik, Celje, Trg mučenikov 1.

KUPIM pianino. Naslov v upravi lista.

KUPIM grobnico ali grob na mestnem pokopališču. Plačam takoj. Celje, Jenkova 18 (Izgoraj).

ZAMENJAM motorno kolo za pitano svinjo do 150 kg teže. Naslov v upravi lista.

RADIO-APARAT dam osebi, ki mi preskrbi prazno sobo v mestu ali bližnji okolici. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Siviljav«.

gledališče-gledališče

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Sobota, 14. februarja ob 20. uri — Wittlinger: Otroci teme — izven

Nedelja, 15. februarja ob 14. uri — Wittlinger: Otroci teme — Gostovanje v Topolšici ob 20. uri — Wittlinger: Otroci teme — Gostovanje v Sošanju

Torek, 17. februarja ob 20. uri — Wittlinger: Otroci teme — Gostovanje v Velenju

Sreda, 18. februarja ob 20. uri — Knott: Kliči »Me za umor« — Gostovanje v Mozirju

Cetrtek, 19. februarja ob 16. uri — Knott: Kliči »Me za umor« — Gostovanje v Trbovljah

Sobota, 21. februarja ob 15. uri — Roksandić: Babilonski stolp — Predstava v sindikalni dvorani Cinkarne

Nedelja, 22. februarja ob 15.30 uri — Knott: Kliči »Me za umor« — izven

kino • kino • kino • kino

KINO UNION, CELJE

Od 15.—18. 2., »Vojna in mir«, (I. del) italijanski barvni vstavljen
Od 19.—22. 2., »Vojna in mir«, (II. del) italijanski barvni vstavljen

KINO METROPOL, CELJE

Od 14.—17. 2., »Strije koraki v oblaki«, italijansko-francoski barvni film
Od 18.—21. 2., »Človek na tiru«, poljski film
Dne 15. II. matineja, »Pekel pod ničlo«, ameriški barvni film

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega sina in brata

VINKA

se toplo zahvaljujemo zdravnikom in sestram celjske bolnišnice, za lajšanje bolečin in trpljenja. Zahvaljujemo se tudi kolektivu Tovarne odelj, Skofja vas, vsem množičnim organizacijam, sorodnikom in znanec za pomoč in vence ter poslovilne besede.

Družina Raspet

Slučaj Ervina Schulza

ZRTEV NACISTIČNIH INTRIG LETA 1934

Prihod Hitlerja na oblast je podrgel Nemčijo najbolj razbrzdani tolpi karieristov, ki so se v lastnem krdu klali med seboj kot volkovi. Tajni policiji (gestapu) je postala redna kriminalna policija in v ožek. Da bi spodrinila konkurenco, si je gestapovska družina izmislila intrigo, s katero je dobesedno izbrisala »nemško Scotland Yard« z njegovim ustanoviteljem Arturjem Nebom vred. Ta intrigantska poteza gestapa je dobila v povojnih analizah hitlerjevske strahovlade ime — »Slučaj Ervina Schulza«.

PREISKOVALCA V ZAGATI...

Enainvajsetega marca leta 1934 sta se dva moža povzpela na podstrešje hiše v ulici Unter den Linden 76. Trudila sta se, da bi videla na cesto, od koder so prodirali zoški živahnega prometa. Toda vse, kar sta videla, so bile fasade nasproti stoječih stavb.

Hišo številka 76 so v tem času ravno popravljali. Podstrešje je imelo mansardo in je bilo umaknjeno nekoliko nazaj.

Kriminalistični svetnik Otto Trettin se je nagnil čez rob okna kolikor daleč je mogel, vendar tudi zdaj ni mogel videti cestišča. Nenadoma je vprašal spremljevalca:

— Ste popolnoma prepričani, da je bila bomba vržena s tegale okna?

Ing. Gilvie, strokovnjak berlinske kriminalne policije, je skomignil:

— Zadnje sodbo bom lahko povedal, ko bomo natančneje zbrali podatke. Izmerili moramo mesto eksplozije, sledovce bombnih drobcov in podobno...

— Ali lahko na osnovi tega zanestljivo ugotovite, kje se je nahajal storilec? — je vprašal Trettin.

— Seveda, gospod svetnik. Glas strokovnjaka je zvenel prepričljivo. Gilvie je bil strokovnjak, za katerega ni bilo mimo matematičnih formul in fizičnih zakonov nobenega drugega dokaza resnice.

— Ze prav, mu je priklimal Trettin in pristavil: Hotel sem samo vedeti, če res lahko pospraviva svoje cule in greva...

Inženir je osuplo pogledal predstojnika, le-ta pa ga je porinil k oknu in preudarno začel:

— Na cestišču je pred eno uro eksplodirala bomba. Od tu pa se mesto eksplozije ne vidi. Lahko uganete, na katerem mestu se zdajle nahaja kaleri od avtomobilov, ki spodaj drviyo mimo? Ne morete! Se manj boste vedeli, kje bi se v tem trenutku nahajal kak gospod Maier, kak Schulze ali pa sam ministrski predsednik Göring. Imam prav...? No in ravno Göring se je takrat peljal tam spodaj. Bomba njegovega avtomobila ni zadela, pač pa taksi gospoda Maierja. Vendar Göring trdi, z njim vred pa tudi številni drugi poglavarji Rajha, ki so se peljali z njim, da je bil to organiziran atentat. Kot veste, je Göring zahteval, da moramo storilca najkasneje v dveh dneh prijeti. Sej kriminalne policije naju je poslal kot najsposobnejša preiskovalca, da mu atentatorja izslediva in aretirava... In če je tako, gospod Gilvie, kot pravite, če je bomba sfrčala skozi tole okno, potem res lahko pospraviva stvari in jo porušiva...

Inženir še vedno ni razumel, zato je pohitel: Na osnovi sodobnih metod in izsledkov znanosti lahko stoddostno podkrepim svoje mnenje.

— Lepo od vas, kolega, se je kisló nasmehnil Trettin: Toda tu naj bi se bil primeril atentat. Razumete? Ste že kdaj slišali, da bi atentator tjavdan vrzel bombo, ne da bi bil prepričan, da bo zadel vsaj cestišče?

— Ne, tega še nisem slišal.

— No, vidite? To je ravno tisto. Od tu pa ceste ne morete videti. Je to primer klasičnega atentata? se je vnmel Trettin.

— Ne. Kočjemu pobalinstvo, manifestacija norca ali pa nesrečen slučaj. Zdaj je bilo tudi inženirju jasno, kam meri Trettin. Če si je Göring zabil v glavo, da je bil to atentat, potem ne sme biti ne pobalinstvo, ne dejanje norca, še manj pa slučaj. In kriminalna policija, ki atentatorja na ministrskega predsednika ne aretirava, res lahko pospravi šila in kopita.

Moža sta se ravno napotila, da bi zapustila podstrešje, ko se je Trettin sunkovito obrnil. Iz poltme so vanj bolščale prestrašene oči v prebledem in prestrašenem obrazu.

— Kdo ste? Kaj delate tukaj? je domala zavpil Trettin.

Neznanec je jecajoče odgovoril:

— Erwin Schulze sem. Pleskar. Naročeno mi je bilo, da ostanem tu, kjer delam.

— Zapovedano nam je bilo, da moramo ostati tukaj, — je povedal mož s tresočim glasom.

Pokazal je na sveže prepleskane stene, na sode barve in pleskarsko orodje.

— Prav. Pojdite domov! je na kratko zapovedal Trettin in se z inženirjem podal v prtilčje. Lezilo ga je, da je delavec slišal ves njun pogovor. Spodaj je pobral službujočega detektiva:

— Ste ose natančno popisali? — nato pa je hitro pristavil: Imate v seznamu ime Schulze?

Uradnik je preletel seznam osemdesetih delavcev: Schulze? Da. Erwin Schulze... Pleskar... V času atentata je delal v podstrešni sobi številka dvainpedeset...

— Krasno! Spustite vse domov! je ukazal Trettin...

Osemdeset mizarjev, zidarjev, pleskarjev, ključavničarjev in težakov je olajšano zapustilo nesrečno hišo. Celo uro so morali ostati dlje na stavbi, ki so jo medtem od temeljev do stropa natančno preiskali. Seveda se je na stavbo lahko prikrdel tudi neznanec in jo prav tako neopazno zapustil. Toda ta predpostavka bi bila vnaprej izgubljena bitka. Čemu bi jo sploh začeli...

Na podlagi čl. 91 zakona o sredstvih gospodarskih organizacij Uradni list FLRJ št. 54/57, razpisuje

»SAVINJA«, LESNA INDUSTRIJA CELJE

JAVNO DRAŽBO v svrhu prodaje OSEBNEGA AVTOMOBILA ZNAMKE »SKODA«.

Vozilo je zelo dobro ohranjeno ter v voznem stanju. Javna dražba vozila bo dne 18. februarja 1959 na obratu »Savinje«, lesne industrije Celje, Mariborska cesta 68. Ogljed avtomobila je možen vsak dan od 7. do 2. ure na istem mestu.

... in pravnik bo zagledal dedka ...

Kadar poslušamo oddaje radijskih postaj in kadar sedimo pred zaslonom televizijskega sprejemnika, se je gotovo marsikateremu ponudila misel o tem, kaj se zgodi z emisijskimi valovi, ki obkrožajo v pravem goriškem vzdušju cel svet. Mar oslabijo? Potujejo nenehno naprej? Jih uničujejo novi in novi?

O tem razmišljajo znanstveniki in strokovnjaki toliko bolj po nedavnem dogodku. V različnih krajih v Angliji so nekega dne gledalci televizije zagledali naenkrat

začetni znak Hustonske televizijske postaje in za tem znakom nekaj kratkih trenutkov oddaje. To bi ne bilo nič čudnega, če bi bila ta postaja v Angliji in če bi prekooceanske emisije ne bile zaenkrat samo želja in morda kak osnutek na risalni deski inženirjev. Se bolj pa je bilo čudno, ko so Angleži poslali nekaj fotografskih posnetkov tega čudnega pojava naravnost v Texas postaji Huston. Odgovor, ki je od tam prišel, je zaustavil Angležem dih. Postaja Huston je namreč že pred tremi leti prenehala delovati...

Torej so polna tri leta potovali valovi po svetu in naenkrat naredili »retrospektivno oddajo« preminuli Hustonski televizijski postaji.

Kaj to pomeni. Nič drugega kot to, da bo morda kdaj v prihodnosti na ekrani svetovljancek 21. stoletja na ekranu naenkrat zagledal svojega pradedka, ki neke na stadionu med gledalci na ves glas kriči in navija za domače nogometno moštvo. No, lep špas se obeta našim znancem...

Nemogoče?

Zivinozdravnika je že med vrati sprejela žena zaskrbljenega obraza. Z očmi je namignila na kanape v kuhinji, kjer je brez zanimanja za obisk vlekla dreto zajetna mačka.

— Stojimo pred uganko, dragi doktor. Če bi to ne bilo tako nemogoče, bi za trenutek ne pomislila, da bo naša Miss dobila mlade.

— Zakaj pa mislite, da bi bilo to tako zelo nemogoče? — je vprašal zivinozdravnik rahlo osupel nad tako prepričnostjo.

— Naša Miss, dragi doktor, je vedno doma. Odkar jo imamo še ni prestopila vrat na stopnišče, da pa bi šla na potep čez balkon je tudi nemogoče, saj vendar stanujemo v petem nadstropju...

Zdravnik je skomignil in menil:

— No mogoče pa le ni na tem, da bi kotila...

Sedel je na kanape k zaspani živali, ki je med strokovnim pregledom nemoteno predla naprej.

Zdaj je zivinozdravnik dvignil pogled k gospodinjini in zmignil z rameni:

— Če se vam zdi še tako čudno, v hišo boste dobili mladino.

Žena je domala obupano zamajala z glavo:

— Saj ne gre za to. Mladiči bodo vnaprej rezervirani. Ostane pa še vedno to mučno vprašanje — kako. Saj vam povem, da odkar jo imamo...

Zdravnik, ki je že hotel vstati in oditi, se je zdaj nasmehnil. Izpod kanapeja je prilezel maček s ponosno zasukanim repom, ki je izgledal kot huzarska sablja. Drgnil je svojo ploščato glavo ob zdravnikove gležnje in rahlo godrnjal.

Zdaj je zdravnik pretrgal slap gospodinjinih dokazov o mačkini nedolžnosti s preprostim vprašanjem:

DA SE BO ČULO RASTI TRAVO

Uloviti s poslušom šum, ki nastane, ko raste trava, je vsekakor nemogoče. Vendar je znanstvenikom uspelo, da bodo lahko poslušali še slabše šume. Tehnološki inštitut v Kaliforniji bo kmalu dobil velikansko »vsemirsko uho« s premerom 30 metrov, s pomočjo katerega bodo lahko prisluškovali zvezde, ki so tako oddaljene od Zemlje, da jih ni mogoče videti z nobenim teleskopom.

Dva psa leto dni sama na Antarktiki

Neka izvidniška skupina japonske antarktične ekspedicije je našla na Antarktiki dva psa, ki jih je pred letom dni druga japonska ekspedicija morala pustiti sredi ledenih puščave. Oba psa, ki sicer služita za

vprego pri saneh, sta bila popolnoma zdrava in ne preveč mršava. Psa sta z veseljem lajanjem pozdravila člane izvidniške skupine, ko so se s helikopterjem spuščali na otok, na katerem sta psa preživela leto dni. Od ostalih trinajstih psov, ki so jih na istem otoku pustili, niso našli nobenih sledov.

Japonsko združenje za zaščito živali je takoj zaprosilo vlado, da psa takoj vrnejo nazaj na Japonsko, da bi, kot je v prošnji povedano, lahko preživela ostanek življenja v miru in blagostanju. Neki japonski kipar pa je že začel delati spomenik pema — junakoma Antarktike.

Prvenstvo Hula hoop v Celju?

Ker je bila maskarada v znamenju hula hoop, ni izostalo tekmovanje v tej najnovejši »športni« disciplini. Čeravno obročev po Celju kar mrgoli, vrhunskih »vrtinčarjev« na maskarado ni bilo. Obroči so kar prehitro popadali na tla. Maska na sliki je bila absolutni prvak večera, ker jo je »sodni zbor« moral prekiniti v vni, ki bi morda trajala celo ure...

SMEH PREMAGAL OTROSKO PARALIZO

V sredini januarja so v Londonu napravili neverjeten eksperiment: Dva zdravnika in dve medicinski sestri so prinesli trinajstletnega dečka, ki je bolehal za otroško paralizo na pljučih, v gledališče, kjer so predvajali »Pepelko«. Posamezne scene so bile tako komične, da je bolan deček, kot vsi ostali gledalci, prasnill v glasen smeh. V istem trenutku je medicinska sestra izključila jeklena pljuča, s katerimi so bolnika prinesli. Pričakovanja zdravnikov so se izpolnila: smeh je pogolal od paralize otrple prsne mišice in omogočil pacientu, da brez jeklenih pljuč diha celo uro. Zdravniki menijo, da bo njihov pacient skoraj dihal povsem normalno.

NAJNIZJI BAS NA SVETU

Tom King iz Portsmoutha, angleški pevec, ki ima komaj 25 let, meni za sebe, da poje najnižje note na svetu. Pravi, da brez posebnih naporov zapoje z najnižjim glasom kot so poslednje note na klavirju, kar pomeni za celo oktavno nižje od slavnega ruskega basa Saljapina. Za njegov glas torej ne obstoja niti odgovarjajoči repertoar. Sovjetsko poslanstvo v Londonu mu je ponudilo potovanje po Sovjetski zvezi, kjer bi lahko našel narodne romane, ki bi odgovarjale njegovemu izredno globokemu basu.

»SANJČEK« NA DIVJEM ZAPADU

